

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/585/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

90/2013. (IV. 10.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2012. július 14-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2013. április 10-én – dr. Kádár András Kristóf és dr. Fejta András testületi tagok távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2012. július 14-én terjesztette elő elektronikus panaszbejelentő formanyomtatványon a panaszát, amelyet 2012. július 15-én elektronikus levélben, majd 2012. július 16-án és 24-én postai úton előterjesztett beadványaival kiegészített és egyúttal aláírásával megerősített.

I.

1) A panaszos a 2012. július 14-én előterjesztett panaszbeadványában előadta, hogy 2012. július 7-én egy spontán tüntetésen vett részt a K. téren, amelynek a célja a „meleg felvonulás” elleni tiltakozás volt. A panaszos állítólag többször megütött egy oda érkező személyt, ezért a rendőrök megtámadták, brutálisan megverték, túlzott rendőri erőszakot alkalmaztak vele szemben. A rendőrök nem viseltek azonosító számot, az intézkedés során brutálisak és kegyetlenek voltak.

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

2) A panaszos 2012. július 15-én előterjesztett beadványában előadta, hogy 2012. július 7-én (szombaton), többedmagával a K. téren tiltakozott a főváros közlekedését megbénító, évről-évre súlyos provokációba csapó (a provokációként példaként említi a panaszos a „Jézusnak is két apja volt” szövegű transzparenst, papi öltözetben a Bibliát a nemi szervéhez dörgölő személyt, rózsaszín ruhás csokolózó „gárdistákat” stb.), a KRESZ szabályait is megsértő ún. homoszexuális felvonulás ellen.

A rendőrök 17 óra 30 perc és 18 óra közötti időpontban intézkedtek a panaszossal szemben. A panaszos véleménye szerint annak során indokolatlanul alkalmaztak vele szemben erőszakot. Rendkívül aránytalannak tartja az intézkedést, erőszak alkalmazására nem is lett volna szükség, hiszen korábban (de nem ezen a rendezvényen) többször igazoltatták már rendőrök, és akkor sem tanúsított semmilyen ellenállást. Az intézkedés aránytalanságát az is jól mutatja, hogy a panaszost gyengébb fizikuma ellenére, több jól megtermett rendőr teperte a földre, egyikük a tonfájával megütötte, illetve többször megrúgták. Ezután elvesztette a panaszos az eszméletét. Amikor magához tért, valaki – tudomása szerint a Készenléti Rendőrség (továbbiakban: KR) orvosa – közölte a társaival, hogy „nincs ennek semmi baja, vigyétek!”.

A panaszos a „rabomobilban” kérte, hogy hadd hívja fel a barátnőjét, aki nem budapesti és nem ismeri a közlekedést, nem tudja hová viszik a panaszost stb. Erre az egyik rendőr megjegyezte, hogy „mit képzelsz a panaszos, nem Amerikában van”. A panaszos nem látott a bekoszolódott szemüvegében, amit jelzett a rendőröknek, kérve őket, hogy legyenek szívesek azt megtörölni. Erre az a rendőr, aki már korábban is „beszölt”, tovább gúnyolódott. A panaszos mögött ülő K. Z. valamilyen törvényre vagy szabályra hivatkozva kifogásolta a bánásmódot. Azt mondta a végig „agresszívan és bunkón” viselkedő rendőrnek, hogy egy-két ütést kihagy a panaszból, de törölje meg a panaszos szemüvegét, mire azt válaszolták neki, hogy „ne alkudozz, te gecsi”.

Bár tájékoztatásul azt közölték a rendőrök a panaszossal, hogy Szalay utcába viszik, mégis a Gy. utca felé indultak el. A sofőr hirtelen irányváltoztatásokkal vezetett, aminek következtében a panaszos berepült az ülés alá, ahonnan percekig nem tudott kijönni, mert beszorult. A Gy. utcában, ahogy vittek fel a lépcsőn, egy rendőrnő gúnyosan megjegyezte, hogy „ennek nincs lába?”.

A panaszos hivatkozott két videofelvételre. Az egyik a [...] linken elérhető felvétel, amelyen 1 perc 35 másodperctől, a másik pedig a [...] linken elérhető felvétel, ezen 10 perc 55 másodperctől látszódik a panaszossal szembeni intézkedés.

A panaszos megjegyzi, hogy az intézkedő rendőrök indulatosan, konfliktusok generálásával végezték a „munkájukat”; a panaszos embertelennek és megalázónak tartja azt a bánásmódot, amit a rendőrök tanúsítottak.

3) A panaszos 2012. július 16-án előterjesztett beadványában előadta, hogy 2012. július 7-én 17 óra 30 perc körül már gyors léptekkel sietett hazafelé, amikor a hátát egy hatalmas ütés érte, amitől a földre zuhant. Pár pillanatig még érzékelte, hogy hét-nyolc fő ráugrott és „széttaposták a kézfejét”, ezután elájult. Később, amikor a panaszos magához tért, azt érzékelte, hogy a két karjánál fogva rángatják fel, de ezután ismét elvesztette az eszméletét. Majd hangokat hallott, ekkor leguggolt hozzá a KR orvosa, aki azt mondta, hogy semmi baja, szimulál. Ekkor erőszakosan újra talpra állították a panaszost, és kába állapotában a gépkocsi felé rángatták, de mivel nem volt ereje menni, többször összerogyott. Végül a rendőrök durván megfogták és erőszakosan felemelték, berángatták, behúzták a rendőrautóba. A

mentősöket nem értesítették a rosszullétéről. A rendőrök ezen mulasztása miatt a panaszos szerint fennállt az egészségkárosodás lehetősége, hiszen nem kapott szakszerű orvosi ellátást egy egészségügyi intézményben, azaz nem vitték kórházba. A panaszos a gépjárműben vizet kért a rendőröktől, de nem adtak neki. Megjegyzi azt is, hogy az intézkedő rendőrökön nem volt azonosító. Arra a kérdésére, hogy hova viszik, azt a választ adták, hogy a Szalay utcába, de valójában a Gy. utcai gyűjtőhelyre szállították.

A szolgálatot teljesítő rendőrök minősíthetetlen stílusban beszéltek a panaszossal, illetve gúnyolódtak rajta. Mivel a panaszos nem tudott felmenni a lépcsőn, az egyik rendőr vitte fel a kezében, ölben. Az ott tartózkodó egyik rendőrnő ekkor azt kérdezte gúnyos mosollyal, hogy „mi van, nincs lába?”. Az egyetlen rendőr, aki végig „normálisan, emberi módon viselkedett”, az az volt, aki felcipelte a panaszost a karjában, és érdeklődött a panaszos helyzete felől, illetve a saját fejadag vizét is odaadta a panaszosnak, hogy igyon, mivel látta, hogy nagyon gyenge, illetve, hogy a földön ül.

A Gy. utcai orvos ezután megnézte a panaszost, majd bevitték a fogdába, ahol a szolgálatot teljesítő rendőrök szintén gúnyolódtak a panaszossal, hogy „mégis van lába, tud járni!”.

Még az igazolás kiállításakor is hazudtak neki, mert a Gy. utcában valóban nem bántalmazták, ott nem keletkezett sérülése, de előtte igen. Az utcai brutális rendőri intézkedés során keletkezett sérüléseiről csak annyi szó esett, hogy azokat nem a Gy. utcában szerezte. A panaszos hiába tette szóvá az utcán szerzett sérüléseit, nem foglalkoztak vele.

Amikor a panaszos 11 óra 30 perc körül visszakapta a személyes tárgyait, a fáradtságtól és a kimerültségtől (hajnal három órakor kelt, mert öt órára jár dolgozni) nem tudott állni, ezért leguggolt, erre a rendőr rákiabált, hogy azonnal álljon fel. A panaszos halkán, emberi hangon elmondta neki, hogy kimerült, fáradt, nem bír állni, amire a rendőr azt kiabálta, hogy ő reggel óta dolgozik, sokkal fáradtabb a panaszosnál, pedig a panaszos szerint a rendőr szemmel láthatóan fitt volt, majd elkezdett idegesítően fütyörészni.

A hangos kiabálásra kijött egy másik őr és a rászólt a panaszosra, hogy miért kiabál, illetve megjegyezte, hogy „most, hogy kiengedték, hirtelen nagy lett a panaszos pofája”. A panaszos ennek a rendőrnek szintén erőtlenül válaszolt, elmondta, hogy nem ő kiabált, hanem a kollegája. Erre már nem kapott választ. A panaszost ezután kihallgatták, de nem kapott ügyvédet.

A panaszos előadta, hogy a testi-lelki kárain kívül anyagi kára is keletkezett, a nadrágja szétszakadt, koszos és mocskos lett a fehér inge, a mobiltelefonja összetört. A rendőrök végül éjfélkor engedték el, a panaszost az ismerősei vitték haza Soroksárra, alig egy órát aludt, mert három órakor kelnie kellett, hogy odaérjen a munkahelyére. Fizikai sérülései miatt alig tudta ellátni a munkáját, ezért másnap, július 9-én kényszerszabadságra ment, mivel a fizetése nagyon alacsony. Ez idő alatt láttelepet vetetett fel.

Egyebekben a panaszos megismétli az elektronikus levélben előterjesztett panaszbeadványban foglaltakat annyi eltéréssel, hogy a rendőrségi gépkocsiból nem a barátnőjét szerette volna értesíteni telefonon, hanem a szüleit.

4) A panaszos a 2012. július 24-én előterjesztett beadványában a Testület kérdéseire válaszolva előadta, hogy a K. téren, a Mezőgazdasági Minisztériumnál egyedül állt, mivel akkor már elköszönt az ismerőseitől és elindult hazafelé, amikor a rendőri intézkedés történt. Sietősek voltak a léptei, mert másnap hajnali ötre mennie kellett dolgozni. A tömegben csak egy útvonalon lehetett közlekedni a J. M. tér felé. Közben egy személy táblával a kezében a panaszoshoz lépett. A panaszos kiabálva mondta neki, hogy menjen onnan, nincs ott helye, eközben a kezével „gesztikulált”. A panaszost a rendőrök nem igazoltatták, hanem hátulról rátámadtak, minden felszólítás nélkül orvul a „földhöz vágták”. Nem tájékoztatták arról a helyszínen, hogy mivel gyanúsítják, azt csak később, a Gy. utcában mondták meg neki.

A panaszos 2012. július 10-én vetetett fel láteléletet.

A rendőrségi gépjárműben, amibe a panaszost beültették, emlékei szerint három civil személy, ő és négy rendőr tartózkodott. A panaszossal szemben nem alkalmaztak bilincset.

A panaszos előállítását kb. 5 óra hosszat tartott, a Gy. utcában helyezték el. A beszállítását követően a panaszos állapotát megnézte egy orvos. A panaszos nem kapott élelmezést, mert azt mondták neki, hogy az csak 5 órát meghaladó fogvatartásnál jár (A panaszos megjegyezte, hogy fél hat és fél 12 között történt az előállítás.) Vízet is csak az előállítását végző rendőr adott neki (a saját fejadagját), illetve a fogdában kapott egy pohár vizet.

Nem engedték meg neki a rendőrök, hogy telefonáljon, pedig a gépkocsiban, és a Gy. utcában is kérte. Csak az édesanyja kiértékelését engedélyezték. Közben gúnyolódtak vele, hogy a panaszos nem Amerikában van.

A panaszos előadta, hogy vele szemben közösség tagja elleni erőszak miatt indult eljárás. Mielőtt kiengedték, még kihallgatták, de ügyvéd a kihallgatáson nem volt jelen.

A panaszos előadta, hogy egyrészt a fizikai felépítése nem indokolta a rendőri fellépést, másrészt tisztában volt azzal, hogy rendőrsorfallal van a helyszínen, így nem volt bolond a vesztébe rohanni. A panaszost felháborítja, hogy nem volt ügyvéd jelen a kihallgatásakor. Álláspontja szerint sem ez, sem a megtámadása (hátulról, orvul, „csordában”, 7-8 fő egyszerűen leütötte) nem volt jogszerű. A rendőrök tonfával ütötték-rúgták, a kezét és a hátát taposták, ájult állapotában rángatták, miközben mentőt nem hívtak hozzá. A panaszos többször összecsucolt, miközben a kocsira vezették, végül négy rendőr felemelte és a gépkocsiba rakta.

A panaszos sérelmezi, hogy a rendőrök nem adtak neki semmit, amivel a bekoszolódott szemüvegét – ami csoda, hogy nem törött el – megtörölhette volna. A rendőrök trágárságokat mondtak, alpári stílusban beszéltek, aljas módon viselkedtek vele. Az egyik, vele közös gépkocsiban ülő férfi azt mondta a rendőrnek, hogy ha megtörli a panaszos szemüvegét, akkor majd egy-két pofont nem említ a panaszában, amire az volt a rendőri válasz, hogy „Ne alkudozz, te gecsi”. Egy másik személy telefonálni szeretett volna, mert a barátnője vidéki és nem ismeri Pestet, erre az volt a rendőri válasz, hogy „ez nem egy amerikai film, hogy minden meg van engedve.”

A sofőr szándékosan úgy vezetett a beszállítás során, hogy mindenki „borulhatott”, a panaszos is két ülés közé esett, amikor pedig segítséget kért, azt nem kapott, csak

gúnyolódást. A bal vádlija begörcsölt még az utcai események alatt, ezért nem tudott lábra állni, és ezért kellett a Gy. utcában is ölben felvinni.

A panaszos előadta továbbá, hogy az eset óta teljesen kikészültek az idegei. A hirtelen zajokra, hangokra akár baráti megütogetésekre, simogatásokra is összerezzen, megijed. Rosszul alszik, rémálmai vannak. A vérnyomása magas, 140-148 között van. A panaszosnak anyagi kára is keletkezett, a nadrágja szétszakadt, az inge „tönkrement”, a mobiltelefonja széttörött. A testi sebei nagyjából már begyógyultak.

A panaszost emberi méltóságában megalázták, a rendőrségbe vetett hitét végképp elvesztette.

5) A panaszos csatolta a Fővárosi Önkormányzat Jahn Ferenc Dél-pesti Kórháza XX. Kerületi Szakrendelő Sebészetén kiállított látleletet, amely nem tartalmazza a kiállítás dátumát, ugyanakkor az orvosi ellátásra jelentkezés időpontjaként 2012. július 9-e 11 óra 15 percet jelöli meg. Az irat szerint a panaszosnak 8 napon belül gyógyuló sérülései keletkeztek. Az arc bal oldalán az álkapocs-szöglet felett 2-2 db 2 Ft-os nagyságú, felületes hámsérülés, a bal vállon és a felkaron több ujjbegynyi bevérzés, a váll fölött hámsérülés látható. Mindkét kézen horzsolásnyomok, a jobb lapocka felett tenyérnyi bevérzés, és bal hónaljánál horzsolás található. A bal térden továbbá érme nagyságú horzsolás van.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) Dr. B. J. r. dandártábornok 2012. szeptember 5-én kelt átiratában előadta, hogy 2012. július 7-én 18 óra 30 perckor Budapest V. kerület, K. téren a Szivárvány Misszió Alapítvány, a Pro Libertate Alapítvány, és az F. H. magánszemély által bejelentett rendezvények zajlottak, a Készenléti Rendőrség (a továbbiakban: KR) feladatba bevont erői az Országos Rendőr-főkapitányság rendészeti főigazgatója által 29000/22184/2012. ált. számon kiadott átiratban meghatározottak, a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) által készített 01700-1/127/2012. RTÜK. számú és a KR által 29722/133/2012. TÜK. számon iktatott Biztosítási Tervben, valamint a KR parancsnokának 29722/131/2012. TÜK. számú Alkalmazási Tervben foglaltak alapján látták el feladataikat.

A BRFK vezetője a 01000/32653-1/2012. ált. számú határozatában 2012. július 7-én 0 órától 2012. július 8-án 24 óráig Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el. A kérdéses időpontban Budapest V. kerület, K. téren a KR, valamint a BRFK erői láttak el szolgálati feladatot.

A KR részéről a H-900 állománya lett átirányítva a K. Lajos tér – A. utca kereszteződéséhez és felkészült a kordon megerősítésére, valamint a menet A. utcába történő megérkezésére, mivel a K. Lajos téren kb. 200 fős tömeg gyűlt össze, akik békésen gyülekeztek, azonban számítani lehetett rendbontás kialakulására. A H-900 a mellékutcákban gépjárművekről történő leszállást követően gyalogosan közelítette meg a meghatározott helyszínt. A H-1401 állománya a K. Lajos tér közvetlen környezetébe lett átirányítva, ahol a K. Lajos tér – Sz. utca – B. B. utca kereszteződésében hajtott végre zárási feladatokat.

A H-700 állományából 5 bevetési csoportot átirányítottak a K. Lajos tér – A. utca kereszteződésében felállított kordonhoz, ahol a csoport további feladat meghatározásáig tartalékot képzett.

A H-1000 állományából egysoros sorfalat állítottak fel a K. Lajos tér – A. utca kereszteződésében felállított kordonon kívül, arccal az Országház irányába.

A panaszossal szemben fogatosított személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedésben 3 fő vett részt a KR Rendészeti Igazgatóság Bevetési Főosztály IV. XIV. Bevetési Osztály 4. Bevetési Alosztály állományából.

A KR Rendészeti Igazgatóság Bevetési Főosztály IV. XIV. Bevetési Osztály dokumentáló rendőre nem készített videofelvételt a kérdéses rendőri intézkedésről. A KR Gazdasági Igazgatóság Informatikai Osztály tájékoztatása alapján a rendőri fellépésről – MiniDv adathordozóra – készített felvétel adatmentése és archiválása, a felvételt készítő kamera (Samsung 252L) rögzítő fejének hibája, tisztítatlansága miatt nem volt értékelhető, adatmentés nem történt.

Az intézkedést fogatosító rendőrök a 29022/35764/2012. Ált. számú személyi szabadságot korlátozó jelentésben rögzítették a rendőri intézkedést.

Az előállítást a BRFK Központi Fogda Rendészeti Szervek Fogda és Kísérőőr- Szolgálati Osztályára a Budapest II. kerület, Gy. utca 31. szám alatti objektumba fogatosították az intézkedő rendőrök, ahol a panaszost további intézkedés végett 2012. július 7-én 19 óra 30 perckor adták át, ezért a megkeresésben szereplő igazolást és tájékoztatót, valamint a keletkezett orvosi látleletet a fenti szervnél iktatták. A személyi szabadságot korlátozó jelentés tartalmazza, hogy a panaszoson csupán apró hámsérülések keletkeztek, amit dr. V. Zs. orvos ellátott, valamint azt, hogy a panaszost K. F. r. százados vette át az intézkedő rendőröktől panaszmentesen, a keletkezett hámsérülésekkel.

2) Az elfogás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló, 2012. július 7-én kelt jelentés rögzíti, hogy a panaszost *(nevét a jelentésben betűtévesztéssel elírták)* aznap 18 óra 30 perckor az Rtv. 29. § (1) bekezdés alapján igazoltatták, az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján előállították és vele szemben az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján átvizsgálást fogatosították a rendőrök. A panaszossal szemben az Rtv. 47. § alapján testi kényszert alkalmaztak. Az intézkedés során könnyű fokú, felszíni hámsérüléseket szenvedett a panaszos, anyagi kára nem keletkezett. A panaszos kérte édesanyja kiértesítését az Rtv. 18. § (1) bekezdése alapján.

Az események rövid leírásaként a jelentés rögzíti, hogy K. Cs. r. őrm. a KR állományából Hungária 1442-es hívóval látott el csapatszolgálati feladatokat Budapest, V. kerület területén, a 029722/131/2012.tük számú biztosítási terv alapján, a Szivárvány Misszió alapítvány szervezésében tartott felvonuláson.

Szolgálat teljesítése során 18 óra 30 perckor észlelte, hogy a panaszos több alkalommal ökölbe szorított kézzel arcon, illetve tarkón vágta V. D. M.-et, aki nyíltan vállalta homoszexualitását. A helyszínen megállapították, hogy a panaszos cselekményével megvalósította a garázdaság, illetve a közösség tagja elleni erőszak bűncselekményeket, ezért

a panaszost a „Törvény nevében” szavak előre bocsátásával felszólította a r. őrm. a jogellenes cselekménye abbahagyására, majd amikor ennek a panaszos nem tett eleget testi kényszerrel alkalmazott vele szemben és végrehajtotta elfogását. A testi kényszer keretében a panaszost kezeinek hátra csavarásával a földre vitte, majd ismételt felszólította a jogellenes cselekmény abbahagyására, illetve az együttműködésre. Ezt követően az intézkedés elérte célját, mivel a panaszos együttműködött annak befejezéséig, így további kényszerítő intézkedést nem alkalmaztak vele szemben. Ezek után átvizsgálta a panaszos ruházatát és a szolgálati rabomobillal előállította a Budapest, Gy. utcai fogdába. A panaszos a felső testén apró hámsérüléseket szenvedett, amelyek a támadás, illetve az ellenszegülés megtörése miatt alkalmazott földre vitel során keletkeztek. A Gy. utcai fogdában dr. V. Zs. fogdaorvos megvizsgálta, majd nevezett hámsérüléseit ellátta. Ezek után a panaszost az apró hámsérülésekkel, de panaszmentesen átadta a r. őrm. 19 óra 30 perckor K. F. r. szds.-nak, Gy. utcai fogda parancsnokának.

A védelemhez való jog gyakorlására vonatkozó szóbeli közlés a 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 4.§ (4) bekezdése alapján 19 óra 40 perckor megtörtént. Az előállítás okáról a tájékoztatót és az előállítás idejéről szóló igazolást, továbbá az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2.§ (8), (9) bekezdése, illetve a 19/1996. (VIII.23.) ORFK utasítás 36/A. pontja alapján jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást a panaszos megkapta.

A panaszos ellen a r. őrm. a fenti tényállás alapján büntető feljelentést tett.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az intézkedés és a kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerű és szakszerű volt, illetve megfelelt az arányosság követelményeinek.

3) Á. A. r. őrgy. 2012. augusztus 27-én kelt jelentésében előadta, hogy a kivizsgálása során a „Robotzsaru” rendszerben történt ellenőrzés útján megállapította, hogy a KR Rendészeti Igazgatóság Bevetési Főosztály I. VI. Bevetési Osztály állományába tartozó rendőrök intézkedtek a panaszossal szemben a „Budapest Pride” elnevezésű rendezvény rendőri biztosításával kapcsolatos feladatok végrehajtása során.

A r. őrgy. 2012. július 7-én 7 órától 20 óra 5 percig a fővárosban megrendezett Szivárvány Misszió Alapítvány, a Pro Libertate Alapítvány és F. H. magánszemély által bejelentett rendezvények rendőri biztosításában vett részt a KR Rendészeti Igazgatóság Bevetési Főosztály I. VI. Bevetési Osztály állományából 6+100 főt irányítva.

A biztosítási feladatok ellátása során 15 órától az állományomból kettő bevetési szakaszt a Bajcsy-Zsilinszky úton a Bazilika épülete melletti területen helyeztek el, kettő bevetési szakaszt pedig a KR objektumában tartózkodott tartalékerőként.

16 óra 43 perckor a műveletirányítói feladatokat ellátó M. Cs. r. alezredes utasítására a KR objektumában lévő kettő bevetési szakaszt átirányították a Budapest V. kerület, Bajcsy Zsilinszky utca – Markó utca kereszteződésébe, amelyet követően a szintén műveletirányítói feladatokat ellátó Sz. F. r. alezredes alárendeltségében látták el szolgálati feladataikat.

17 óra 20 perckor Sz. F. r. alezredes utasítására a két bevetési szakasz állománya az Alkotmány utcával párhuzamos utcákban – Sz. B. r. fhdgy. vezetésével egy bevetési szakasz a

Markó utcán és a Szalay utcán, N. Á. J. r. hdgy. vezetésével egy bevetési szakasz a Kálmán Imre utcán – látott el járőrtevékenységet. Feladatként határozták meg részükre a kordonnal elzárt területen kívül tartózkodó, ellenérzésű személyek ellenőrzés alá vonását, igazoltatását.

Ennek a feladatnak a végrehajtása során a N. Á. J. r. hadnagy 2012. július 7-én 17 óra 25 perckor utasítást adott állományának, hogy egy, a D. tér felől érkező, fekete ruhában lévő csoport tagjait vonják ellenőrzés alá, mivel fennállt a veszélye annak, hogy a rendezvényt meg akarják zavarni. Az utasításnak megfelelően a szakasz állományából egy bevetési csoport megkezdte a csoport tagjainak igazoltatását. Ennek során K. G. r. őrmester a Kálmán Imre utca 18. szám előtt rendőri intézkedést kezdeményezett a panaszossal szemben. A panaszost személyazonosságának igazolására szólította fel, aki ennek eleget tett és magát hitelt érdemlően igazolta. Az intézkedő rendőr a panaszos adatait igazoltató lapon rögzítette, adatait ellenőrizte, ezt követően ruházatátvizsgálást hajtott végre. További intézkedések megtétele nem vált szükségessé. A járőrök jelentése alapján a panaszoson sérülés ekkor nem volt látható, illetve a járőr kérdésére azt válaszolta, hogy a rendőri intézkedéssel szemben nem kíván panaszt tenni. Az intézkedést M. Z. r. főrm. biztosította és felügyelte.

17 óra 30 perckor a menet a Bajcsy-Zsilinszky útra érkezett, ezért a biztosítási tervben meghatározottaknak megfelelően a r. örgy. utasítására a Bazilika melletti területen felállított két bevetési szakasz állománya – Ny. R. r. százados, illetve B. L. r. fhdgy. vezetésével – megkezdte a menet gyalogos kísérését a Bajcsy-Zsilinszky út menetirány szerinti bal oldalán, a párhuzamos utcákban, a Hercegprimás utca – Arany János utca – Vadász utca útvonalon. Feladatuk az volt, hogy a menettel együtt haladva vonják ellenőrzés alá a fenti utcákban tartózkodó ellentétes érzelmű csoportokat és személyeket, és akadályozzák meg, hogy a Bajcsy-Zsilinszky útra merőleges mellékutcákban a menetet megközelítsék, illetve a résztvevőket megdobják. A két bevetési szakasz a leírt feladatot a Vadász utcában fejezte be, amikor a menet az Alkotmány utcába ért.

Ennek a feladatnak a végrehajtása során a B. L. r. fhdgy. állományába tartozó S. P. r. őrmester 2012. július 7-én 17 óra 50 perckor a Vadász utca és a Báthory utca kereszteződésében rendőri intézkedést kezdeményezett a panaszossal szemben. A panaszost személyazonosságának igazolására szólította fel, aki ennek eleget tett és magát hitelt érdemlően igazolta. Az intézkedő rendőr a panaszos adatait igazoltató lapon rögzítette, ellenőrizte, ezt követően további intézkedések megtétele nem vált szükségessé, ruházatátvizsgálás végrehajtására nem került sor. A járőrök jelentése alapján a panaszoson sérülés ekkor nem volt látható.

Mindkét említett rendőri intézkedés a panaszos személyazonosságának megállapítására, adatainak ellenőrzésére és rögzítésére, az első intézkedés pedig ezen túlmenően ruházatának átvizsgálására irányult. További rendőri intézkedések foganatosítására egyik esetben sem volt szükség, ennek megfelelően a panaszossal szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést nem foganatosítottak.

A r. örgy. megjegyzi, hogy a KR Rendészeti Igazgatóság Bevetési I. Főosztály VI. Bevetési Osztály állományának egyetlen tagja sem foganatosított személyi szabadságot korlátozó intézkedést 2012. július 7-én a „Budapest Pride” elnevezésű rendezvény rendőri biztosítása során, illetve az állomány egyetlen tagja sem kapott olyan szolgálati feladatot, amelyet a Budapest V. kerület, K. téren, illetve az ott található Vidékfejlesztési Minisztérium épülete előtt kellett volna végrehajtani.

Utal rá továbbá, hogy 2012. július 07-én 0 órától 2012. július 8-án 24 óráig Budapest Rendőrfőkapitánya a 01000/32653-1/2012. ált. számú határozatában Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el, a fent leírt intézkedéseket ennek alapján foganatosították.

A K. G. r. őrm. által foganatosított intézkedésről és ruházatátvizsgálásról a 2523-as számú kézi kamerával felvétel készült, amelyet az 5141 ES 4 ÁR számú kazettára rögzítettek. A dokumentáció kikérése érdekében felvette a r. őrgy. a kapcsolatot V. R. r. alezredessel (KR Gazdasági Igazgatóság Informatikai Osztály Híradó és Dokumentációs Alosztály, alosztályvezető), aki arról tájékoztatta, hogy a kért felvételt technikai okok miatt (a szalag megrongálódása) nem tudták digitalizálni, illetve archiválni.

A megkeresésben foglaltak teljes körű vizsgálata során ellenőrizte a r. őrgy. azt is, hogy a KR Rendészeti Igazgatóság más bevetési osztályainak a „Budapest Pride” elnevezésű rendezvény biztosításába bevont állománya foganatosított-e intézkedést a panaszossal szemben. A „Robotzsaru” rendszerben történt ellenőrzés eredményeként csupán a fent leírt két intézkedést (igazoltató lapok rögzítése) találta. Ezen túlmenően áttanulmányozta a rendezvény biztosítása során a KR Rendészeti Igazgatóság által végrehajtott feladatokról készített parancsnoki jelentéseket. Sz. F. r. alezredes jelentésében azt olvasta, hogy a KR Rendészeti Igazgatóság Bevetési IV. Főosztály XIV. Bevetési Osztály állománya személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosított egy személlyel szemben a Budapest V. kerület, K. téren található Vidékfejlesztési Minisztérium épülete előtt.

A rendezvénybiztosítási feladatok végrehajtása során a XIV. Bevetési Osztály állományát Sz. L. r. százados vezette. Az általa készített jelentés szerint 2012. július 7-én 18 óra 30 perckor garázdaság elkövetése miatt egy fővel szemben foganatosítottak személyi szabadságot korlátozó intézkedést a K. téren, amikor segítséget nyújtottak a Budapesti Rendőrfőkapitányság állományába tartozó bevetési csoportoknak.

A r. őrgy. 2012. augusztus 27-én felvette a kapcsolatot B. A. r. őrgy.-gyal (KR Rendészeti Igazgatóság Bevetési Főosztály IV. XIV. Bevetési Osztály, osztályvezető) az állománya által előállított személy adatainak tisztázása érdekében. B. A. r. őrnagy arról tájékoztatta, hogy a fent leírt személyi szabadságot korlátozó intézkedést a panaszossal szemben foganatosították. A rendelkezésükre álló valamennyi személyes adatot egyeztették, azok azonosak voltak a panaszos adataival. Ennek alapján kétséget kizáróan megállapították, hogy a panaszossal szemben foganatosított személyi szabadságot korlátozó intézkedést a fent megjelölt helyen és időpontban a XIV. Bevetési Osztály állománya foganatosította, azonban a „Robotzsaru” rendszerben a panaszos vezetéknevét elütés miatt tévesen rögzítették.

A r. őrgy. csatolta a panaszossal szembeni igazoltatásokról a jelentéseket, az RK lapokat, illetve az archiválás sikertelenségéről szóló jelentést, amelyek részletes ismertetését relevancia hiányában a Testület mellőzi.

4) K. Cs. r. őrm. 2012. augusztus 31-én kelt jelentésében előadta, hogy a KR Rendészeti Igazgatóság Bevetési IV. Főosztály XIV. Bevetési Osztály (a továbbiakban: Bevetési Osztály) K. települési objektumában Sz. L. r. szds. ellenőrizte az állomány ruházatát és felszerelését a rendezvényre történő utazás előtt, melyben hiányosságot nem tapasztalt. A rendezvényt megelőzően, a testvédő felvétele után és a helyszínen B. F. r. zls. csoportvezető ellenőrizte a csoport ruházatát és felszerelését, melyben hiányosságot nem talált. Arra a kérdésre, hogy

milyen felszólítások hangzottak el a K. téren a hangosbemondón, felszólították-e a tömeget, a helyszín elhagyására, a r. őrm. nem tud válaszolni, mert már nem emlékszik rá. A rendőrök intézkedtek a panaszossal szemben, de az igazoltatása a helyszínen nem történt meg, mivel vele szemben szándékos bűncselekmény elkövetése miatt elfogást alkalmaztak, és az igazoltatás helyszínen történő végrehajtása veszélyeztette volna az intézkedés biztonságos és eredményes befejezését. Nem felel meg a valóságnak az a panaszosi előadás, hogy minden ok nélkül teperték le a rendőrök a földre, mikor ő már éppen hazafelé tartott, mivel a Budapest, V. kerület, K. Lajos tér. 11. szám előtt a panaszos személy kb. fél órát sétált fel-alá a r. őrm. előtt az általa elkövetett bűncselekményt megelőzően, és a meleg felvonulókra utaló „mocskos buzik” szavakat kiabált. A panaszos 18 óra 30 perckor észrevett egy, a felvonulóktól külön sétáló személyt, akit ekkor nekifutásból hátulról ököllel, teljes erővel fejbe vert, amit a r. őrm. és Török Tamás r. őrm. is észleltek. Az általa tapasztaltakat a r. őrm. jelentett B. F. r. zls.-nak, majd ezt követően megindult a csoporttal a tüntetők felé. A csoportból T. A. r. főrm. a „törvény nevében felszólítom, hogy cselekményét fejezze be” szavak előrebocsátásával a panaszos személyt hátulról megfogva megakadályozta abban, hogy cselekményét tovább folytassa és eltolta a sértettől. A panaszos ekkor továbbra is erőszakos magatartást tanúsítva, támadólag lépett fel a sértettel szemben és ekkor a „törvény nevében felszólítom, hogy jogsértő cselekményét fejezze be” szavak előrebocsátását követően, a két vállát megfogva a r. őrm. a földre vitte. Az intézkedés során tonfahasználat nem történt, és az ott tartózkodó rendőrök közül sem ütötte fejbe senki a panaszost tonfával.

Az intézkedés során a rendőrök a panaszossal szemben csak testi kényszert alkalmaztak, de csak a panaszos passzív ellenállásának megtöréséig. Sem a r. őrm., sem T. A. r. főrm., sem pedig T. T. r. őrm. nem rúgott a földön fekvő panaszosba, valamint a r. őrm. az általa kezdeményezett rendőri intézkedés során nem észlelte, hogy bárki belerúgott volna a panaszosba.

Összesen három rendőr intézkedett a panaszossal szemben. A rendőri intézkedésben részt vett a panaszos jogsértő cselekményét megszakító T. A. r. főrm. is. A személy földön történő bilincselését a r. őrm. megkísérelte, de azt végrehajtani nem tudta, mivel a személy ráfeküdt hassal mind a két kezére. Ekkor kért a r. őrm. segítséget T. T. r. őrm.-től, de ő sem tudta a bilincselést végrehajtani. Tehát a helyszínen a bilincselési kísérlet a passzív ellenállás miatt eredményre nem vezetett, ezt követően a panaszos azt nyilatkozta, hogy hajlandó együttműködni, ezért a rendőrök elálltak a bilincselési szándéktól. Ezt követően a panaszos feltérdelt és felvette szemüvegét, melyet megtörölt és feltette a fejére. Ezt követően lábra állították, majd folyamatos testi kontroll alatt elindultak vele az előállító gépjármű felé. Kb. egy lépés megtétele után a panaszos személy összegörnyedt és azt mondta rosszul van, ezért lefektették a földre és kérdésekkel, valamint külső szemrevételezéssel megpróbálták megállapítani, hogy van-e valami baja. A szemrevételezés során a panaszoson sérülésre utaló nyomot nem észleltek és folyamatosan eszméleténél volt. Mivel azt az utasítást kapták Sz. L. r. szds.-tól, hogy vigyék az előállító gépjárműhöz a panaszost, ahol majd megkapja az orvosi ellátást, amennyiben az szükséges, a panaszost a két karjánál fogva felemelték a földről. Ekkor a panaszos a lábait felemelte és így vitette magát a gépjárműhöz, sérülése ennek során sem keletkezett. Eszméletvesztése nem volt.

A panaszos rosszullete után Sz. L. r. szds. utasította a r. őrm.-t, hogy vigye őt az előállító kocsiba, mivel a vele szemben fogantatott rendőri intézkedés ingerli a tömeget, és a személy helyszínen történő orvosi ellátása ennek megfelelően veszéllyel járt. Az egészségügyi állapotáról, szemrevételezéssel és feltett kérdésekkel győződött meg a r. őrm., mely során

rosszullétre okot adó körülményt nem tapasztalt. A panaszos az előállító kocsiban nem kért orvosi segítséget, a Gy. utcába szállítását követően orvosi ellátása megtörtént.

A panaszos előállításának oka és jogalapja a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 271. § szerinti „garázdaság” bűncselekményének és a Btk. 174/B. § szerinti „közösség tagja elleni erőszak” bűncselekményének elkövetésén tettenérés miatt elfogás [Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pont] volt.

A r. őrm. előadta, hogy a panaszossal normál, nyugodt hangszínen és kulturált hangnemben beszélt. Jelenlétében senki nem beszélt a panaszossal fenyegetően.

A r. őrm. előadta, hogy fellépése során eleget tett az Rtv. 20. (1) bekezdés a) pontjában foglalt előírásoknak, mivel egyenruhát, valamint rendszeresített testvédő felszerelést és az azon elhelyezett –azonosító jelvénye számát tartalmazó – hímzett azonosító jelzését a (4) bekezdésben meghatározottak szerint jól látható helyen viselte.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdésében foglalt követelményeknek az előállító járműben tett eleget a r. őrm., mivel a körülmények miatt ott volt arra lehetősége az intézkedés eredményes befejezésének veszélyeztetése nélkül. Ekkor közölte a panaszossal a nevét, az azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját. Ezt követően tájékoztatta a panasztételi lehetőségeiről, és a panasz előterjesztésére rendelkezésre álló határidőről. Azt is elmondta a panaszosnak az előállító kocsiban, hogy Budapest, Gy. utcai fogdába fogja előállítani. A panaszosnak senki nem adott olyan tájékoztatást (sem a r. őrm, sem a jelenlétében más személy), hogy a Szalay utcába fogják beszállítani.

A r. őrm. a panaszost a gépkocsi középső ülésorának ablak felőli részére ültette, a r. őrm. mellette állt meg, így érkeztek be a fogda épületébe is. Nem felel meg a valóságnak, az a panaszosi állítás, hogy a beszállítás során hirtelen irányváltatásokkal vezetett a rendőr, ezért a panaszos beesett két szék közé, mivel mind a 3 előállított személy a gépjárműben külön ülésen foglalt helyet, valamint a panaszos keze nem volt megbilincselve, megtudott kapaszkodni az előtte lévő ülésor háttámlájába, így nem borulhatott a székek közé, és az úton nem is történt ilyen.

A panaszosnak kérésére adtak vizet a személyszállító gépkocsiban és az előállító helyiségben is. A panaszos valóban kérte, hogy töröljék meg a szemüvegét, és mivel nem volt megbilincselve, a r. őrm. engedélyt adott neki a szemüvege megtörlésére.

A panaszos kérte édesanyja kiértesítését. A kiértesítés végrehajtásáról nincs tudomása a r. őrm.-nek, mivel ez a személyt átvevő rendőr feladata volt. A r. őrm. az előállítás időtartama alatt a panaszos számára a mobiltelefon használatát nem engedélyezte, de tájékoztatta arról a panaszost, hogy a kiértesítést a Gy. utcában fogják végrehajtani.

A gépjárműben tartózkodó személyek közül a r. őrm.-en kívül senki sem szólt a panaszoshoz, a r. őrm. pedig az addigi normál, nyugodt hangszínen és kulturált hangnemben beszélt vele. Jelenlétében senki nem gúnyolta ki a panaszost.

A panaszost sem ő, sem jelenlétében levő rendőrök nem ütötték meg sem a gépkocsiban, sem a rendőrkapitányság épületében, ameddig a r. őrm. az épületben tartózkodott.

A panaszossal szemben a Gy. utcai fogdában ruházatátvizsgálást hajtott végre a r. őrm., majd ezt követően a fogda orvosa dr. V. Zs. megvizsgálta, és a panaszos hámsérüléseit ellátta. Ezt követően a panaszost átadták a fogdának.

A panaszos az előállító gépjárműből kiszálláskor elkezdte fájlalni a lábát és megkérte a r. őrm.-t, hogy segítsen neki, így a karjánál fogva segített neki a lépcsőn felmenni. Sem a r. őrm., sem más nem vette ölbe a panaszost. A panaszos magától is fel tudott menni a lépcsőn, a korlátba kapaszkodva, a r. őrm. segítségével. A fájós lábát a későbbiekben dr. V. Zs. fogda orvos megvizsgálta, akinek jelenlétében a panaszos elmondta, hogy a lába nem az intézkedés során sérült meg, hanem egy korábbi sérülése miatt fáj.

Nem felel meg a valóságnak az a panaszosi előadás, hogy a többi rendőr gúnyolódott, amikor látták, hogy társuk segít a panaszosnak. A r. őrm. megjegyzi, hogy minden rendőr számára természetes, hogy amennyiben egy személy nem tud önerőből felmenni egy lépcsőn segítséget nyújtson.

Mivel a r. őrm. csak az előállítást foganatosította, majd a panaszost átadta K. F. r. szds.-nak, arra a kérdésre nem tud válaszolni, hogy kapott-e ételmezt a panaszos, illetve, hogy mikor bocsátották szabadon.

A panaszossal szemben a Btk. 271. § szerinti „garázdaság”, illetve a Btk. 174/B. § szerinti „közösség tagja elleni erőszak” bűncselekményének elkövetése miatt büntető feljelentést tett a r. őrm. Az eljárás további alakulásáról nincs tudomása.

5) T. A. r. főrm. 2012. augusztus 31-én kelt jelentésében előadta, hogy ő csak a bűncselekmény megszakításának erejéig intézkedett a panaszossal szemben, azután visszament a sorfalba. A beszállításig történt eseményeket egyezően adta elő K. Cs. r. őrm. 4) pont alatt ismertetett jelentésével.

6) T. T. r. őrm. 2012. augusztus 31-én kelt jelentésében előadta, hogy ő a panaszossal szemben csak a gépkocsiba beültetéséig intézkedett, azután visszament a csoportjához. A beszállításig történt eseményeket egyezően adta elő K. Cs. r. őrm. 4) pont alatt ismertetett jelentésével. Azt csupán annyival egészítette ki, hogy amíg a gépkocsiig elkísérték a panaszost, addig nem kérte, hogy töröljék meg a szemüvegét a rendőrök.

7) Dr. T. Z. r. ezredes 2012. augusztus 31-én kelt átiratában előadta, hogy 2012. július 7-én a Budapest XIV. kerület, Városliget – Olof Paleme sétány – Dvorzsák sétány – Dózsa György út – Városligeti fasor – Bajza utca – Andrassy út – Bajcsy-Zsilinszky – Budapest, V. kerület Alkotmány utca útvonalon 14 és 19 óra között időre a Szivárvány Misszió Alapítvány, a Budapest XIV. kerület, Hősök terére 18 és 21 óra között időre a Pro Libertate Alapítvány, míg 15 és 19 óra közötti időre a Budapest V. kerület, Erzsébet térre F. H. magánszemély jelentett be rendezvényt.

Budapesti Rendőrfőkapitánya 01000/32653-1/2012. ált. számú határozatában 2012. június 25-én 0 órától 2012. július 8-án 24 óráig Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el. Az ellenőrzés célja a jogsértő tevékenységek megelőzése, visszaszorítása, felderítése, az állampolgárok szubjektív biztonságérzetének javítása volt.

A rendőri biztosításban a Készenléti Rendőrség valamint a BRFK állománya vett részt. A rendelkezésre álló információ szerint a panaszossal szemben fogatosított intézkedést a KR 14/4-es egysége hajtotta végre.

8) K. F. r. szds. 2012. szeptember 3-án kelt jelentésében előadta, hogy a panaszos előadása nem felel meg a valóságnak, ugyanis az őt előállító rendőrök (KR Rendészeti Igazgatóság Bevetési Főosztály IV. XIV. Bevetési osztály 4. Alosztály beosztottjai) a fogdaőrök részére nem jelezték, hogy a panaszos rosszul lenne, továbbá azt sem jelentették, hogy nem tud lábra állni. A panaszost 2012. július 7-én 18 óra 59 perckor állították elő a BRFK Objektumvédelmi és Őrszolgálati Főosztály Fogda és Kísérőőr-szolgálati Osztály Fogdaszolgálati Alosztály Budapest, Gy. utca 31. szám alatti központi fogdára. Az előállító helyiségbe történő befogadás előtti az orvosi vizsgálatra a panaszos saját lábán ment be. Az orvosi vizsgálatot 2012. július 7-én 19 óra 15 perckor Dr. V. Zs. orvos hajtotta végre, tapasztalatait a 4289/2012. vizsgálat számú lapon jegyezte le. Ezt követően a panaszost 20 óra 5 perckor helyezték el az előállító helyiségben.

Nem felel meg a valóságnak az a panaszosi előadás, hogy a többi rendőr gúnyolódott rajta, amikor látták, hogy társuk segít a panaszosnak. A fogdaóri állomány az előállított személlyel minden esetben megfelelő hangnemben beszél és tisztelettudóan viselkedik.

A panaszost 19 óra 44 perckor nyilatkoztatta Sz. M. r. ftőrm. arról, hogy amennyiben az előállítás ideje az 5 órát meghaladja, kér-e élelmiszert. Ezt követően az előállított személy részére 2012. július 7-én 23 óra 20 perckor 1 db 155 g-os növényi olajos szardíniát és 4 szelet kenyeret biztosítottak.

A panaszos az előállító helyiségből 2012. július 7-én 23 óra 20 perckor távozott panasz- és sérülésmentesen. A Budapest, Gy. utca 31. szám alatti épületet 2012. július 7-én 23 óra 29 perckor hagyta el.

9) A befogadáskor (2012. július 7-én 19 óra 15 perckor) készült orvosi vélemény rögzíti, hogy a panaszos elmondta: a lába egy korábbi sérülés miatt fáj. A testfelszínen látható néhány felszínes vörhenyes folt: baloldalon az állcsúcs felett egy 2x2 cm-es, emögött egy kb. 4 cm-es pontszerű felszínes bevérzésekkel. A bal hátsó hónaljvonalban 3x4 cm-es területen vörhenyes bőrpír néhány, 1-2 cm-es, vonalas abrasioval. A bal vállon gyermektenyérynnyi bőrpír, a bal könyök felett is hasonló kisebb kiterjedésű bőrvörösség. A jobb axilla (hónaljárok) és a scapula (lapocka) között egy 7x8 cm-es felszínes suffusio (véraláfutás) néhány felszínes vonalas abrasioval. A bordák nem érzékenyek a mellkas compressiojakor. A jobb kézen, a kézközépcsontok felett ujjbegynyi friss hámfosztások hyperaemias környezetben. A Betadines sebfertőtlenítés megtörtént. A panaszos magatartása csendes, nyugodt, konvencionális.

10) A „Nyilatkozat” elnevezésű, 2012. július 7-én kelt irat rögzíti, hogy a panaszos megkapta szóban és írásban a tájékoztatást az előállított személy jogairól, kötelezettségeiről és azok

gyakorlásának módjáról, illetve a jogorvoslati lehetőségekről. Kérte az édesanyja kiértesítését, amely megtörténtéről (19 óra 52 perc) a tájékoztatást 19 óra 55 perckor tudomásul vette. A panaszos élelmezést kért. A panaszos 23 óra 20 perckor távozott a rendőrségről panasz- és sérülésmentesen.

11) A „Nyilatkozat az elfogott, előállított személy részéről” elnevezésű, 2012. július 7-én kelt irat rögzíti, hogy az előállítás 18 óra 30 perckor kezdődött. A várható időtartama 8 + 4 óra. Az előállítás során sérülése keletkezett a panaszosnak, az előállítással kapcsolatban panasza azonban nincs. A panaszos megkapta a tájékoztatást az előállított személy jogairól, kötelezettségeiről és azok gyakorlásának módjáról, illetve a jogorvoslati lehetőségekről. Kérte az édesanyja kiértesítését, amely megtörténtéről (19 óra 52 perc) a tájékoztatást 19 óra 55 perckor tudomásul vette. A panaszos élelmezést kért. A panaszos a rendőrségről 23 óra 20 perckor távozott panasz- és sérülésmentesen.

12) A szintén „Nyilatkozat” elnevezésű, 2012. július 7-én kelt irat rögzíti, hogy a panaszos aznap 19 óra 42 perckor úgy nyilatkozott, hogy élni kíván a jogi képviselet lehetőségével. Az irat nem jelöli meg, hogy ki a jogi képviselő. A kiértesítés megtörténteire vonatkozó rész szintén nincs kitöltve.

13) Egy további „Nyilatkozat” elnevezésű, 2012. július 7-én kelt irat rögzíti, hogy a panaszos 19 óra 47 perckor úgy nyilatkozott, hogy a testén lévő sérülések nem a fogvatartás során keletkeztek. Rendőri bántalmazást nem panaszolt.

14) Az előállítás időtartamáról szóló 2012. július 7-én kelt igazolás szerint a panaszos előállítása 18 óra 30 perckor kezdődött. A szabadon bocsátás időpontját nem tartalmazza az irat, azon a KR fejléce látható. Az iratot sem a panaszos, sem más nem írta alá.

15) Az előállítás időtartamáról szóló 2012. július 7-én kelt igazolás szerint a panaszos előállítása 18 óra 30 perckor kezdődött, és 23 óra 59 percig tartott. Az iraton a BRFK Gazdaságvédelmi Főosztály Korrupciós Bűnüldözés Elleni Osztály fejléce látható. Az iratot a panaszos, illetve dr. B. R. r. alezredes aláírta. A panaszos aláírásával igazolta, hogy egy példányt átvett.

15) A letéti tárgyak jegyzéke szerint a panaszos vagyontárgyait a BRFK Gy. utcai fogdáján 2012. július 7-én 20 óra 5 perckor vették letétbe, és 23 óra 25 perckor adták vissza a panaszosnak.

16) A 01000/32653-1/2012. ált. számú határozatában a budapesti rendőrfőkapitány az Rtv. 30. § (1) és (3) bekezdése alapján 2012. június 25-én 0 órától 2012. július 8-án 24 óráig Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el.

A fenti jogszabályhely, továbbá Szolgálati Szabályzat 51. § (6) bekezdése és 90. § (6) bekezdése alapján a csapaterőnek a – gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény hatálya alá tartozó, illetve más jelentős rendezvények helyszínein történő – biztosításban való részvétele során a fokozott ellenőrzést a következők szerint határozta meg.

A központi biztosításba beosztott rendőri állomány a fokozott ellenőrzés keretében figyelemmel kíséri a rendezvényre érkezőket, megakadályozza az esetleges jogsértések kialakulását. Ennek keretében szűrőpróbaszerű igazoltatásokat, ruházat- és csomagátvizsgálást hajt végre. A központi biztosításba beosztott egyenruhás rendőri állomány az Rtv. 13. §-a alapján, illetőleg kérésre közreműködik az esetlegesen megbomlott rend helyreállításában. Jogsértés esetében végrehajtja a szükséges intézkedést.

A határozat indokolása rögzíti, hogy a főváros területén, 2012. június 27-től július 1-jéig kerül megrendezésre az EuroGames 2012 Budapest elnevezésű sportrendezvény, majd július 1-8. között a hagyományos LMBT fesztivál. A rendezvényre több ezer leszbikus, meleg és transzszexuális résztvevő, illetve turista érkezése várható.

A korábbi években a másságukat nyíltan felvállaló résztvevőket mind verbálisan, mind tettlegesen érték atrocitások, a különféle szélsőséges csoportok nyíltan fenyegetik a világhálón a rendezvényekre érkező személyeket, szervezeteket. A rendezvény előkészítése, lebonyolítása, utóbiztosítása, illetőleg a résztvevők biztonságának garantálása érdekében a fent megjelölt területen indokolt a személy- és gépjárműforgalom fokozott ellenőrzése. A jogellenes cselekmények megelőzése, a közbiztonság fenntartása érdekében indokolt a fokozott ellenőrzést a főváros területére elrendelni.

17) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a 2012. július 7-én tartott rendezvény biztosítása során foganatosított intézkedésekről készült videofelvételeket.

a) A 00003.mts elnevezésű 22 perc hosszúságú felvételen az látható, ahogyan három rendőr a földön próbálja megbilincselni a panaszost, sajnos azonban az előzményeket nem rögzíti. (A felvétel készítője az intézkedést biztosító rendőrcsoporttal fut a helyszínre, ezért részben takarásban vannak az események.) A három rendőr mellett áll egy élénk színű ruházatot viselő férfi (továbbiakban: sértett), aki megpróbálja rendbe szedni magát. Eközben egy rendőrcsoport körülállja őket és biztosítja az intézkedést, távol tartva a többi résztvevőt, akik megpróbálnak a sorfalat megkerülve a panaszos közelébe jutni, és felvételeket készíteni az eseményekről. A három rendőrt utasítja egy negyedik, hogy állítsák fel a panaszost, a panaszosra is rászól, hogy engedjen az ellenállásból, működjön együtt, mert akkor hamarabb szabadul. A kamerás a tömeget pásztázza, illetve azt rögzíti, ahogyan a záráson belülré bejutó személyeket felszólítja, illetve eltávolítja a rendőrség. A záráson kívüli tömeg egyre ingerültebb, többen mentőért kiabálnak, majd megtapsolják a rendőröket. Ezek után többen a rendőrgyűrűben álló sértettet szidalmazták: „Ha nem tudod megvédeni magad, akkor mi a [...] jössz ide? Minek jössz ide, te ratyi!”, „Mi van homokóra?!” „Hogy nézel ki, a [...] anyádat, hogy nézel ki te buzi köcsög!” stb.

Közben (a felvétel 3. percében) a zárás minisztérium felőli végén dulakodás alakul ki a rendőrök és a jelenlévők között, ezért a kamerás arra fordul. Az egyik résztvevő felkapja a rendőrrel leesett gázspray-t, majd futni kezd vele, ezután látszik, hogy valaki gázsprayt használ, a rendőrök végül leteperik a férfit és előállítják. A tömeg még indulatosabb lesz az események hatására.

A felvétel 12. percében távozik a helyszínről az előállított személyeket szállító gépkocsi, a tömeg megindul a gépkocsi irányába, ezért a helyszínen lévő rendőrök ismét zárást alkalmaznak. A sértett a rendőr sorfal belső oldalán áll, a sorfalon kívül állók közül többen

szidalmazzák őt és a rendőröket is. A rendőr csoportok ezután egymás után elhagyják a helyszínt, közben a jelenlévők a „Magyar rendőr buzit véd” rigmust skandálják. A rendőrök vélhetően az árkádok alatt kikísérték a sértettet, de ez a felvételen nem látható, csak az, hogy a tömeg megindul az árkádok felé. Az árkád mellett, az Alkotmány utcában ismét dulakodás alakul ki a tömeg tagja és a rendőrök között.

b) Az MOV005.mod elnevezésű 6 perces felvételen az látható, hogy a tömeg több tagja – köztük a panaszos – a rendőrség tagjaival kötekedik, vitatják a felvételkészítés és a rendőri jelenlét jogszerűségét.

A felvétel 2. percében a tömegből többen – köztük a panaszos is – szaladva megindulnak a tér egy bizonyos pontja felé, nem látható, hogy miért mennek, de többen azt kiabálják, hogy „Verd a buzit!” „Üssed a buzit!”. Miután a rendőrök és a felvétel készítője elindulnak a csődület felé, valaki utánuk kiáltja, hogy „Azt védjétek, azt védjétek! Kamerázd, ahogyan a buzi meleg bent van [...]”.

2 perc 45 másodpercnél a panaszos a földön látszik, körülötte az őt megbilincselni igyekvő három rendőr. A rendőrök között – jórészt takarásban – látszik egy személy, aki élénk színű ruházatot visel, de az arca nem felismerhető. [Ez a személy feltehetően a sértett, mivel a ruházata színe azonos az a) pontban ismertetett videofelvételen látható férfi ruházatával.] A rendőrök több kamerázó személyt felszólítanak, hogy menjenek a rendőr sorfalon kívülre. A sorfalon kívül álló tömegből többen dühödten kiabálnak, mások mentőért kiáltanak, a kamerás pedig a kiabáló tömeget pásztázza.

A felvétel 5. percében a sorfal elindul hátrafelé, a hangokból és a futó emberekből ítélve ekkor kezdődik a Minisztérium előtt a gázsprays jelenet. A rendőrök és a felvétel készítője is odarohan.

c) Az MOV00A.mod elnevezésű felvételen a panaszost a rendőrök két oldalról tartják a rendőrségi gépjárművek mellett.

III.

A) A panaszos által hivatkozott videofelvételeken az alábbi eseményeket rögzítették a felvételek készítői.

a) A [...] elnevezésű 4 perc 15 másodperc hosszúságú, összevágott felvételen az alábbiak láthatóak.

1 perc 35 másodperc: A panaszos a földön fekszik, három rendőr próbálja megbilincselni a rendőrsorfallal belül. A záráson kívül állókat többször felszólítják, hogy lépjenek távolabb. Valaki utasítja a rendőröket, hogy állítsák fel a panaszost. A három rendőr felülteti a panaszost, a rendőrök és a panaszos közti beszélgetés nem hallatszik. A panaszos a szemüvegét fogja, amikor két rendőr a hóna alá nyúl és lábra segítik. A panaszos ezután térdre esik, és ráül a sarkára, majd elengedi magát és a földre csuklik. A panaszos az oldalán fekszik, közben az egyik rendőr tarja a kezében. Többen mentőért kiabálnak a tömegből. Bár a

felvételen a panaszos jórészt takarásban van, látszik, hogy mozog és kommunikál a körülötte álló, illetve térdelő rendőrökkel.

3 perc 42 másodpercnél a rendőrök lábra állítják a panaszost. Az egyik rendőr szól a csoport irányítójának, hogy vigyék onnan minél hamarabb, mert az intézkedés hergeli a tömeget. A panaszos eközben a szemüvegét törölgeti a kezében. A csoport elindul, a panaszos bal oldalán álló rendőr a bal kezével a panaszos bal karját, illetve a jobb kezét a panaszos hátán áttéve a panaszos jobb vállát fogja és úgy kíséri a szolgálati gépjármű felé. A panaszos kb. 3 méter után összegörnyed. Közben valaki azt kiabálja, hogy „mi van homokóra?”, „Hogy nézel ki te buzi?”. A panaszost a másik oldalról is megfogja két rendőr, de ekkor a panaszos összecsukszik. A panaszost megpróbálják lábra állítani, majd miután nem sikerül, négy rendőr a négy végtagjánál fogva megemeli és a szolgálati gépjárműhöz viszi. Az intézkedő rendőrök ruházatán látszik az azonosító szám.

b) A [...] elnevezésű 13 perc 55 másodperc hosszúságú videofelvételen 10 perc 55 másodpercnél tűnik fel a panaszos, akkor már az oldalán fekszik a rendőrök között. A sorfalon kívül álló tömegből többen fenyegetik a rendőröket („Ha annak a gyereknek bármi baja lesz [...]”)

11 perc 48 másodpercnél a tömeg egy része a sértettet szidalmazza, illetve azt kiabálja, hogy a rendőrök vigyék már el a helyszínről a férfit, mert „ebből balhé lesz”.

12 perc 26 másodpercnél látható, ahogyan több rendőr az árkádok alatt kikíséri a sértettet a K. térről, közben valaki az őket szintén kísérő ellenséges érzelmű csoportból a „Magyar rendőr buzit véd” rigmust kiabálja.

B) A Testület állásfoglalásának kialakítása során figyelembe vette az alábbi – sem a rendőrség, sem a panaszos által nem hivatkozott, de érdemi információval szolgáló – videofelvételeket is:

a) A [...] elnevezésű 1 perc 20 másodperc hosszúságú felvételen szintén a panaszossal szembeni intézkedés látható, csak másik kameraállásból. A felvétel azzal kezdődik, hogy az egyik rendőr jelzi: vigyék minél előbb a szolgálati gépkocsihoz a panaszost. Az többi felvételhez képest annyival látszik több az eseményekből, hogy a panaszost, miután a négy rendőr felemelte, a szolgálati gépkocsi mellett lábra állítják. Ekkor azonban a felvétel készítője az időközben kialakuló dulakodás felé fordul és a továbbiakban azt a rendőri intézkedést rögzíti.

b) A [...] elnevezésű 1 perc 26 másodperc hosszúságú felvételen a panaszos már a földön fekszik és három rendőr próbálja megbilincselni. A sértett szintén a rendőri záráson belül áll. A rendőrök felültetik a panaszost, ekkor többen is sérelmezik a tömegből a rendőri intézkedés módját. A panaszos ezután összecsukszik és az oldalára fekszik.

c) A [...] elnevezésű videofelvételen a felvétel 59. percében a felvétel készítője több a K. téren jelenlévő személlyel beszélget, akik elmondják, hogy több embert előállítottak elő: V. L.-t azért, mert lefűjt egy rendőrt, egy másik személyt horogkereszt viseléséért, a panaszost (szintén név szerint említi) pedig azért, mert fejbevágott valakit. Ezekre a kijelentésekre a felvétel készítője azt mondja, hogy „azt mondták róla”, „még ha úgyis volt, akkor is csak azt mondták róla”. Mire az válaszolja az egyik beszélgetőpartner, „ja, jól van.” Tovább

beszélgetnek, és végül megállapítják, hogy öt embert állítottak elő, ezért már érdemes lesz átmenni a Gy. utcába.

d) A [...] elnevezésű felvételen a panaszos elmondja, hogy gárdistaként volt a tüntetés helyszínén.

A felvétel folytatása a [...] linken elérhető videó. Ezen a panaszos beszámol a vele történetekről. Elmondja, hogy az előzményekről nem kíván beszélni, lényeg, hogy indokolatlanul leteperték a rendőrök, brutálisan bántak vele, aminek következtében elájult. Orvosi ellátást a kötelező befogadási eljáráson kívül nem kapott, a kezén lévő sebeket (a kisméretű hámsérüléseket megmutatja a kamerának) Betadinnal felületesen áttörölték. A rendőrök mind a gépkocsiban, mind a fogdán gúnyosan beszéltek vele. A szemüvegét nem törölték meg, a kocsiban ülő másik személynek azt mondták, hogy „ne alkudozz, te gecí”.

C) A Testület figyelembe vette a Meleg Méltóság menethez kapcsolódóan 2012. július 10-én előterjesztett másik panaszbeadványban (ügyszám: FRP/563/2012/Pan.) foglalt előadást, tekintettel arra, hogy a panaszos név szerint megjelölte a gépkocsiban tartózkodó K. Z.-t, akinek a panaszát a Testület külön állásfoglalásban bírálta el.

K. Z. panaszbeadványában a panaszossal kapcsolatban előadta, hogy a rendőrök először beültették egy szolgálati járműbe, majd átrakták egy másik járműbe, ahová további két személyt is ültettek a rendőrök. A fiatalabbik, szemüveget viselő férfit – vagyis a panaszost – gúnyos megjegyzésekkel illették. A férfi szinte már könnyörgött, hogy felhívhassa a barátnőjét. Az agresszívan viselkedő rendőr rendkívül megalázó kijelentéseket tett a fiatalember betegségére vonatkozóan (pl. „aki epilepsziás, az minek jön ki az utcára”). A férfinak bepárásodott a szemüvege, ezért megkérte a rendőröket, hogy töröljék meg, mert nem lát semmit, a rendőr azonban a férfi ezen kérésére is gúnyos megjegyzésekkel reagált. K. Z. erre közölte a rendőrrel, hogy amennyiben megtörli a szemüveget, ő „rövidebb részt szentel a személyének a panaszában”, mire a rendőr visszakérdezett: „Te alkudozol velem, gecí?”. Útban a Gy. utca felé, K. Z.-nek feltűnt a sofőr szokatlan vezetési stílusa, aminek köszönhetően a szemüveges férfi becsúszott az ülések közé, ahonnan percekig nem tudott felülni.

IV.

1) A Testület a panaszeljáráásban mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy a panaszos beadványában foglalt mely kifogások vizsgálatára rendelkezik hatáskörrel.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

E rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, amelyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
– a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat-, csomag-, járműátvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
– a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.),
tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

a) Az Rtv. fenti hatásköri rendelkezéséből következik, hogy a Testület csak konkrét rendőri intézkedésekkel szembeni panaszokat vizsgálhat, nem vizsgálhatja ezért a panaszos azon általános állításait, hogy az események helyszínén számos rendőr nem viselt azonosító számot. A Testület az Rtv. 20. §-ában foglaltak betartását az intézkedő rendőr vonatkozásában jelen állásfoglalás III. részének 5) pontjában értékeli.

b) Az Rtv. 92. §-ából következik továbbá, hogy a Testület eljárását – akár személyesen, akár képviselő útján – csak az kezdeményezheti, akit a rendőri intézkedés érintett. Nem vizsgálhatta a Testület ezért a panasz azon részeit sem, amelyekben a panaszos másokkal szembeni – jogszerűtlennek ítélt – rendőri magatartásról (gépkocsiban ülő másik személlyel szembeni hangnemről) számol be.

c) A fenti hatásköri rendelkezésből fakadóan a Testület szintén nem tudja érdemben vizsgálni a panaszos azon sérelmeit, hogy az intézkedés során kára keletkezett.

A nyomozó hatóság, az ügyészség, és a bíróság által közhatalmi jogkörben okozott károk megtérítésének szabályait a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 349. §-a szabályozza. Eszerint az okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslással nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

A kártérítési igény elbírálása a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 1. § és 3. §-a alapján a polgári bíróság hatáskörébe tartozik, ám peresítéséhez szükséges, hogy a károsult a büntetőeljárásban rendelkezésre álló valamennyi jogorvoslati lehetőséget kimerítse.

A kártérítési igény elbírálására tehát a fentiek alapján a Testületnek szintén nincs hatásköre.

d) Szintén nem vizsgálja a Testület hatáskörhiány tekintetében a panaszos azon kifogásait, amik egyrészt arra vonatkoznak, hogy a kihallgatása során nem volt jelen ügyvéd, másrészt arra, hogy a rendőrök csak a Gy. utcában mondták meg neki, hogy mivel gyanúsítják, mivel a rendőrség nyomozó hatóságként büntetőeljárásban foganatosított cselekményei felett az ügyészség gyakorol felügyeletet a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény alapján.

A Testület a panasz fenti részei tekintetében hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani.

A Testület ezért a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálat tárgyává tette a panaszos előállítását, a vele szemben alkalmazott kényszerítő eszközök jogszerűségét, és az előállítás egyéb körülményeit.

A Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, illetve az abból levezethető testi integritáshoz a IV. cikk (1) bekezdésében rögzített személyi szabadsághoz, valamint a XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

2) A Testület a panaszos előállításának vizsgálata során az alábbi megállapításokat teszi.

a) A Testület először az előállítás jogalapját vizsgálta.

A panaszos az intézkedés előzményeként előadta, hogy egy a „Melegfelvonulás” elleni spontán tüntetésen vett részt a K. téren. 17 óra 30 perc körüli időben Vidékfejlesztési Minisztérium előtt már gyors léptekkel sietett hazafelé. A tömegben csak egy felé lehetett haladni a J. M. tér felé. Közben egy személy táblával a kezében a panaszoshoz lépett. A panaszos kiabálva mondta neki, hogy menjen onnan, nincs ott helye, eközben a kezével „gesztikulált”. Ekkor egy hatalmas ütés érte a hátát, amitől a földre zuhant, majd 7-8 fő ugrott rá. A panaszost a rendőrök nem igazoltatták, hanem hátulról rátámadtak, minden felszólítás nélkül rögtön a földhöz vágták. A rendőrök nem tájékoztatták a helyszínen arról, hogy mivel gyanúsítják, azt csak később, a Gy. utcában mondták meg neki.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint K. Cs. r. őrm. szolgálata teljesítése során 18 óra 30 perckor észlelte, hogy a panaszos több alkalommal ökölbe szorított kézzel arcon, illetve tarkón ütötte V. D. M.-et, aki nyíltan vállalta homoszexualitását. A helyszínen megállapították, hogy a panaszos cselekményével megvalósította a garázdaság, illetve a közösség tagja elleni erőszak bűncselekményeket, ezért a panaszost a r. őrm. a „Törvény nevében” szavak előre bocsátásával felszólította jogellenes cselekménye abbahagyására, majd amikor ennek a panaszos nem tett eleget, testi kényszert alkalmazott vele szemben és végrehajtotta az elfogását.

K. Cs. r. őrm. kiegészítő jelentésében előadta továbbá, hogy nem felel meg a valóságnak az a panaszosi előadás miszerint minden ok nélkül teperték le a rendőrök a földre, mikor ő már éppen hazafelé tartott, mivel a Budapest, K. Lajos tér. 11. szám előtt a panaszos kb. fél órát sétált fel-alá a r. őrm. jelenlétében az általa elkövetett bűncselekményt megelőzően, és a felvonulókra utaló „mocskos buzik” szavakat kiabálta. A panaszos 18 óra 30 perckor észrevett egy, a felvonulóktól külön sétáló, de nyilvánvalóan hozzájuk tartozó személyt, akit ekkor nekifutásból hátulról ököllel, teljes erővel fejbe vert. Mindezt a r. őrm. és Török Tamás r. őrm. is észlelték. Az általa tapasztaltakat a r. őrm. jelentette B. F. r. zls.-nak, majd ezt követően megindult a csoporttal a tüntetők felé. A csoportból T. A. r. főrm. a „törvény nevében felszólítom, hogy cselekményét fejezze be” szavak előrebocsátásával a panaszos személyt hátulról megfogva megakadályozta abban, hogy cselekményét tovább folytassa és eltolta a sértettől. A panaszos továbbra is erőszakos magatartást tanúsítva, támadólag lépett fel a sértettel szemben. Ekkor a „törvény nevében felszólítom, hogy jogsértő cselekményét fejezze be” szavak előrebocsátását követően, a két vállát megfogva a r. őrm. a földre vitte. A panaszos előállításának oka és jogalapja a Btk. 271. § szerinti „garázdaság”

bűncselekményének és Btk. 174/B. § szerinti „közösség tagja elleni erőszak” bűncselekményének elkövetésén tettenérés miatt elfogás [Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pont] volt.

T. T. r. őrm és T. A. r. főrm., a panaszossal szemben intézkedő másik két rendőr K. Cs. r. őrm.-rel egyezően adta elő a történeteket.

A rendőrségi videofelvételek sajnos nem rögzítették a panaszossal szembeni intézkedés kezdetét, azonban azokon jól látható, ahogy a sérelmezett incidenst megelőzően a téren tartózkodó tömeg több tagja – köztük a panaszos – a rendőrök körül áll és vitatják egyrészt a rendőrségi felvételkedés, másrészt a rendőri jelenlét jogszerűségét. Ezt követően egyszer csak a tömegből többen – köztük a panaszos is – szaladva megindulnak a tér egy bizonyos pontja felé, nem látható, hogy miért mennek, de többen azt kiabálják, hogy „Verd a buzit!” „Üssed a buzit!”. Miután a rendőrök és a felvétel készítője elindulnak a csődület felé, valaki utánuk kiálltja, hogy „Azt védjétek, azt védjétek! Kamerázd, ahogyan a buzi meleg bent van...”. Ezt követően a panaszos látszik a földön, illetve az őt megbilincselni igyekvő három rendőr. A rendőrök között látszik egy személy, aki élénk színű ruházatot visel, és az intézkedés alatt éppen „rendbe szedi magát”.

A rendőri jelentések szerint tehát a panaszost az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján – mint szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt – állították elő.

Az Rtv. 33. § (1) bekezdésének a) pontja a rendőr kötelezettségévé teszi, hogy elfogja és az illetékes hatóság elé állítsa azt a személyt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten érték. A fenti rendelkezés a rendőrnek nem biztosít mérlegelési lehetőséget, tettenérés esetén kötelező jelleggel írja elő az intézkedés alá vont előállítását.

Ahhoz, hogy a Testület a rendőrség által megjelölt előállítási ok megalapozottságáról állást foglaljon, azt kell mérlegelnie, hogy felmerülhetett-e a panaszossal szemben bűncselekmény elkövetésének a rendőrségi fellépéshez szükséges fokú gyanúja, és ha igen, úgy megvalósult-e „tettenérés”.

Az első kérdéssel kapcsolatban a Testület utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely bűncselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy valamely eljárás alá vont személy elkövetett-e bűncselekményt, azonban ha – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény gyanújára hivatkozik – nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló magatartás értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a panaszos részéről a bűncselekmény elkövetésének gyanúja felmerülhetett-e.

Ezzel összefüggésben a Testület fontosnak tartja hangsúlyozni: nem abban a kérdésben foglal állást, hogy a panaszos követett-e el bűncselekményt vagy sem, hanem csupán abban, hogy az adott helyen és időben rendelkezésére álló adatok alapján a rendőr gondolhatta-e azt, hogy panaszossal szemben felmerül a bűncselekmény elkövetésének – a megalapozott gyanú szintjénél alacsonyabb fokú – gyanúja. Amennyiben igen, úgy a rendőri intézkedés akkor is jogszerű lehet, ha utóbb a nyomozás azt állapítja meg, hogy az érintett nem követett el bűncselekményt, vagy a bűncselekmény elkövetése nem bizonyítható.

Sem az Rtv., sem a büntető anyagi, illetve eljárási szabályok nem tartalmazzák a „tettenérés” meghatározását, ezért a Testület itt is a 265/2011. (IX. 14.) számú állásfoglalásában elvégzett fogalomértelmezést követi.

A Btk. 271. § (1) bekezdése szerint ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg a garázdaság vétségét követi el az, aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen.

A Btk. 174/B. § (1) bekezdése szerint a közösség tagja elleni erőszak büntetettét követi el az, aki mást valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz vagy a lakosság egyes csoportjaihoz tartozása vagy vélt tartozása miatt bántalmaz, illetőleg erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön. Szintén e büntetett követi el az (1a) bekezdés szerint az, aki mással szemben valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz vagy a lakosság egyes csoportjaihoz tartozása vagy vélt tartozása miatt olyan, kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy riadalmat keltsen.

A panaszos magatartásának értékelésénél a Testület megállapította, hogy a panaszosi és a rendőri állítások ellentmondásban állnak az intézkedést kiváltó mozzanat tekintetében, vagyis abban, hogy a panaszos bántalmazta-e a homoszexualitását nyíltan felvállaló férfit. Nem tisztázott ugyanis, hogy a panaszos valóban megütötte-e a férfit vagy csak vadul gesztikulált. A panaszosi és a rendőri elmondások közötti ellentmondást a Testület, mivel az intézkedést kiváltó mozzanat a rendelkezésre álló videofelvételek közül egyikén sem látható, nem tudta feloldani. A felvételekből ugyanakkor egyértelműen kiderül, hogy a panaszos egy, a homoszexuálisok ellen tüntető csoport tagjaként – felfokozott érzelmi állapotban – volt jelen a helyszínen, mint ahogyan az is, hogy az egyik felvonuló egyedül bement a csoport által „uralt” térre. A felvételeken az is látszik, hogy a panaszos minden előzmény nélkül egyszer csak a tér azon irányába szalad, ahol a férfi áll, miközben a tömegből többen azt kiabálják, hogy „verd a buzit!” „üssed a buzit!”. A panaszos előadásában azt maga sem tagadta, hogy kontaktusba lépett a férfival, magatartását azonban nem ütlegelésként, hanem erős gesztikulálásként írta le.

A Testület ennek ellenére – anélkül, hogy a panaszos bűnösségében állást foglalna – úgy ítélte meg a panaszosnak ez az általa is elismert azon magatartása, hogy „hevesen gesztikulált”, azok a felvételek, amelyek egyértelműen cáfolják a panaszos előadását, hogy békésen sétált hazafelé, végül a tömeg azon reakciója, hogy bűncselekmény elkövetésére hívta a jelenlévőket, elegendő annak megállapításához, hogy a rendőrségnek a közösség tagja elleni erőszak, illetve a garázdaság megvalósulására vonatkozó helyzetértékelése ne minősüljön nyilvánvalóan megalapozatlannak. A Testület álláspontja szerint a fentiekben ismertetett esemény nyilvánvalóan olyannak volt tekinthető, amely felvetette a Btk. 174/B. § (1) bekezdés szerinti közösség tagja elleni erőszak bűncselekmény kísérletének gyanúját a törvényhely akár I., akár a II. fordulata alapján, illetve a garázdaság bűncselekményének a gyanúját.

Erre való tekintettel a Testület úgy ítélte meg, hogy a közösség tagja elleni erőszak, illetve a garázdaság bűncselekményének a rendőri intézkedést szükségessé tevő fokú gyanúja a kérdéses esetben fennállt. Figyelemmel arra, hogy a kérdéses támadás elszenvedője homoszexualitását nyíltan felvállaló tüntető volt, a Testület úgy ítélte meg, hogy a tettenérés feltételei is fennálltak, ezért jogszerű volt a panaszos előállítása az Rtv.

33. § (1) bekezdés a) pontja alapján. Ennek következtében a rendőrség jogszerűen korlátozta, de nem sértette meg a panaszos személyi szabadsághoz való jogát.

b) A Testület ezt követően az előállítás időtartamát vonta vizsgálatára körébe.

A panaszos beadványaiban sérelmezte, hogy az előállítása kb. 5 órát tartott és csak éjfélkor engedték el a rendőrök, miután végre hazajutott alig egy órát aludt, mert 3 órakor kelnie kellett, hogy odaérjen a munkahelyére. A panaszos előadta, hogy a mielőtt elengedték, még kihallgatták a rendőrök.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a „rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”

A Szolgálati Szabályzat 30. § (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint a panaszos előállítása 18 óra 30 perckor kezdődött és 23 óra 59 percig tartott.

A rendőri jelentések szerint a panaszossal szemben 18 óra 30 perckor kezdtek el intézkedni a rendőrök, majd 18 óra 59 perckor állították elő a BRFK Objektumvédelmi és Őrszolgálati Főosztály Fogda és Kísérőőr-szolgálati Osztály Fogdaszolgálati Alosztály Budapest, II. ker. Gy. utca 31. szám alatti központi fogdára. Az orvosi vizsgálatot 2012. július 7-én 19 óra 15 perckor Dr. V. Zs. orvos hajtotta végre, majd az intézkedő rendőrök ezután 19 óra 30 perckor adták át a fogdaparancsnoknak, és ellene büntető feljelentést tettek. 19 óra 40 perckor megkapta a panaszos a jogaira és kötelezettségeire vonatkozó tájékoztatást. Ezt követően 19 óra 47 percig a panaszossal az előállításával kapcsolatos nyilatkozatokat töltettek ki a rendőrök, majd 19 óra 52 perckor kérésére kiértékeltek az édesanyját, amelyről a tájékoztatást 19 óra 55 perckor tudomásul vette a panaszos. A panaszos vagyontárgyait 20 óra 5 perckor letétbe vették, majd a panaszost elhelyezték az előállító helyiségben, ahonnan 23 óra 20 perckor távozott, amikor élelmet is adtak neki. Ezt követően 23 óra 25 perckor visszaadták neki a vagyontárgyait, majd 23 óra 29 perckor a panaszos elhagyta az épületet.

A rendőrség a Testület azon kérdésére, hogy milyen eljárási cselekményeket fogantatottak a panaszossal szemben az előállítás során, nem adott kimerítő választ. Ugyanakkor az események leírásából, abból a tényből, hogy az előállítás időtartamáról szóló igazolást nem a Fogdaszolgálati Alosztály, hanem a BRFK Gazdaságvédelmi Főosztály Korrupciós Bűnözés Elleni Osztály állította ki és a panaszosi előadásból az következik, hogy a panaszos kihallgatására vélhetően 23 óra 20 perc és 23 óra 59 perc között került sor.

Az iratokból kitűnik, hogy a fogvatartás ideje alatt a gyanúsítottal szemben a meghallgatáson kívül nem zajlott más eljárási cselekmény. Mindezen okok miatt a szükségtelenül és aránytalanul hosszú ideig tartó, mintegy öt és fél órás előállítás súlyosan sértette a panaszos személyi szabadsághoz való jogát, tekintettel arra, hogy vele szemben közel három és negyed órán keresztül semmilyen eljárási cselekményt nem végeztek.

Mindezekre figyelemmel a Testület álláspontja szerint sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga az előállítás időtartama miatt.

3) A Testület ezt követően a panaszossal szemben alkalmazott kényszerítő eszköz (testi kényszer) jogszerűségét vizsgálta.

A panaszos elmondja, hogy a rendőri támadás során megsérült a háta és a keze. A rendőrök hátulról orvul ráugrottak, 7-8 fő egyszerúen leütötte. A rendőrök tonfával ütötték, illetve többször megrúgták, a kezét és a hátát taposták, ájult állapotban rángatták, miközben nem hívtak hozzá mentőt.

A panaszos elmondását alátámasztandó elküldte az állítása szerint 2012. július 10-én felvetett látéletet, amely azonban kiállítási dátumot nem tartalmaz. Az irat szerint a panaszoson az alábbi sérülések keletkeztek: az arc bal oldalán, az álkapocs-szöglet felett 2-2 db 2 Ft-os nagyságú, felületes hámsérülés, a bal vállon, és a felkaron több ujjbegynyi bevérzés, a váll fölött hámhorsolás. Mindkét kézen horzsolásnyomok, a jobb lapocka felett tenyérnyi bevérzés és bal hónaljánál horzsolás található. A bal térden szintén érme nagyságú horzsolás észlelhető.

A befogadáskor készült orvosi vélemény hasonló sérüléseket rögzített.

A kényszerítő eszköz alkalmazását, valamint az annak következtében keletkezett sérüléseket a rendőri iratok sem cáfolják, rögzítik azonban, hogy a panaszost rúgások, ütések nem érték az intézkedés során. Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszossal szemben az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszert alkalmaztak. A panaszost a „Törvény nevében” szavak előre bocsátásával felszólította K. Cs. r. őrm. jogellenes cselekménye abbahagyására, majd amikor ennek a panaszos nem tett eleget, testi kényszert alkalmazott vele szemben és végrehajtotta elfogását. A testi kényszer keretében a panaszost kezeinek hátra csavarásával őt a földre vitte, majd ismételten felszólította a jogellenes cselekmény abbahagyására, illetve az együttműködésre. Ezt követően az intézkedés elérte célját, mivel a panaszos annak befejezéséig együttműködött, így további kényszerítő intézkedést nem alkalmaztak vele szemben.

A r. őrm. kiegészítő jelentésében előadta, hogy a panaszos 18 óra 30 perckor észrevett egy elkülönülve sétáló felvonulót, akit ekkor nekifutásból hátulról ököllel, teljes erővel fejbe vert. A cselekményét a r. őrm. és T. T. r. őrm. is észlelte. Az általa tapasztaltakat a r. őrm. jelentette B. F. r. zls.-nak, majd ezt követően megindult a csoporttal a tüntetők felé. A csoportból T. A. r. ftőrm. a „törvény nevében felszólítom, hogy cselekményét fejezze be” szavak előrebocsátásával a panaszos személyt hátulról megfogva megakadályozta abban, hogy cselekményét tovább folytassa és eltolta a sértettől. A panaszos továbbra is erőszakos magatartást tanúsítva, támadólag lépett fel a sértettel szemben, ezért a „törvény nevében felszólítom, hogy jogsértő cselekményét fejezze be” szavak előrebocsátását követően a két vállát megfogva a r. őrm. a földre vitte. Az intézkedés során tonfa használat nem történt, valamint az ott tartózkodó rendőrök közül sem ütötte fejbe senki a panaszost tonfával. A panaszossal szemben csak testi kényszert alkalmaztak, de csak a passzív ellenállásának megtöréséig. Sem a r. őrm, sem T. A. r. ftőrm., sem pedig T. T. r. őrm. nem rúgott a földön fekvő panaszosba, és a r. őrm. az általa kezdeményezett rendőri intézkedés során nem észlelte, hogy bárki belerúgott volna a panaszosba. Összesen három rendőr intézkedett a panaszossal szemben. A rendőri intézkedésben részt vett, a panaszos jogsértő cselekményét megszakító T.

A. r. főrm. is. A panaszos földön történő bilincselését megkísérelte a r. őrm., de azt végrehajtani nem tudta, mivel a panaszos ráfeküdt hassal mind a két kezére. Ekkor kért a r. őrm. segítséget T. T. r. őrm.-től, de ő sem tudta a bilincselést végrehajtani. Tehát a helyszínen a bilincselési kísérlet a passzív ellenállás miatt nem vezetett eredményre, ezt követően ugyanakkor a panaszos azt nyilatkozta, hogy hajlandó együttműködni, ezért a rendőrök a bilincselési szándéktól elálltak. A másik két intézkedő rendőr azonosan adta elő a történeteket.

A rendelkezésre álló videofelvételeken nem látszik az intézkedés eleje. A felvételeken a panaszos már a földön fekszik és három rendőr igyekszik megbilincselni őt, miközben többször felszólítják, hogy működjön együtt. Eközben egy rendőr sürgeti az intézkedőket, akik elállnak a bilincselési szándéktól és felültetik a panaszost, majd megpróbálják lábra állítani, ekkor a panaszos összecsuklik.

a) Az Rtv. 47. §-a szerint a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat. A Szolgálati Szabályzat 40. §-a az Rtv. rendelkezéseit az alábbiakkal egészíti ki. A hivatkozott jogszabályhely (1) bekezdése szerint a megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható. A (2) bekezdés szerint a testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat is használhat. A rendőr a támadás céljára szolgáló eszköz használatának megakadályozása, továbbá a támadás elhárítása érdekében az ehhez szükséges erejű és irányultságú ütést vagy rúgást alkalmazhat.

A bilincs alkalmazásának szabályait az Rtv. 48. § rendezi. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy a) önkárosításának megakadályozására, b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására, d) ellenszegülésének megtörésére. A Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdése szerint „bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető, b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja, c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg, d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg, e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget, f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő. A (6) bekezdés a) pontja szerint a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől. A (7) bekezdés szerint a rendőr az intézkedés alá vont személyt fekvő helyzetben, fálnak vagy más tárgynak nyomva megbilincselheti, ha azt a személy aktív ellenszegülése, támadása, erőszakos magatartása vagy ezek kialakulásának megelőzése szükségessé teszi.

i) A Testület jelen állásfoglalás III. rész 1) pontjában már megállapította, hogy az intézkedő rendőr alappal vélhette úgy, hogy a panaszos bűncselekmény gyanúját felvető erőszakos magatartást tanúsított, amellyel a rendőri jelentések szerint felszólítás ellenére sem hagyott

fel. Ezért a Testület álláspontja szerint a rendőrök kellő jogalap birtokában, jogszerűen alkalmazták a panaszossal szemben testi kényszert azért, hogy a cselekménye abbahagyására kényszerítsék.

ii) A felvételek és a rendőri jelentések tanúsága szerint ezt követően a panaszossal szemben a rendőrök bilincset kívántak alkalmazni és a kezét hátra helyzetbe akarták bilincselni, ami azonban nem járt sikerrel a panaszos ellenállása miatt. Miután a panaszos kijelentette, hogy együttműködik, a bilincselési szándéktól a rendőrök elálltak.

Noha a rendőrök nem jelölték meg a bilincselés jogalapját, mivel arra végül nem került sor, a Testület álláspontja szerint az Rtv. 48 § b) és d) pontja kellő jogalapot szolgáltatott volna arra a panaszos agresszív, garázda jellegű magatartása miatt.

Emiatt a Testület álláspontja szerint a panaszossal szemben megfelelő jogalap birtokában kívántak bilincset alkalmazni a rendőrök a panaszossal, ezért a bilincselés érdekében alkalmazott testi kényszer is jogszerűen történt, mivel a panaszos bilincseléssel szembeni ellenállása kétség kívül látható a felvételen.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint az alkalmazott testi kényszer miatt nem sérült a panaszos emberi méltóságához való jogából levezethető testi integritáshoz való joga.

b) A Testületnek ezt követően azt kellett vizsgálnia, hogy a panaszos sérülései keletkezettek-e a panaszos rendőri bántalmazása következtében, vagy azok a jogszerű kényszerítő eszköz alkalmazásának tudhatóak be.

Töretlen gyakorlatának megfelelően a Testület eljárását kizárólag a panaszost esetlegesen ért alapjogsérelem feltárására tekintettel folytatta le – a hatáskörére irányadó jogszabályi rendelkezések értelmében álláspontját anélkül alakította ki, hogy az intézkedést foganatosító rendőrök büntetőjogi felelősségét vizsgálta volna.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez fűződő jogot a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. A (2) bekezdés pedig rögzíti, hogy a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának (továbbiakban: Bíróság) töretlen gyakorlata szerint (lásd például: Selmouni kontra Franciaország, Ribitsch kontra Ausztria és Tomasi kontra Franciaország) amennyiben egy személy a hatóságok őrizetébe kerül és rajta ezen idő alatt sérülések keletkeznek, megfordul a bizonyítási teher, és a hatóságokra, illetve az érintett államra hárul, hogy valószínű magyarázatot adjon a sérülés okát illetően. Ellenkező esetben a Bíróság megállapítja az Emberi Jogok Európai Egyezménye kínzást, megalázó vagy embertelen bánásmódot tilalmazó 3. cikkének sérelmét, azaz az érintett alapjogának sérelmét (ami azonban nem jelent egyet valamely meghatározott személy büntetőjogi felelősségének megállapításával). A bántalmazás gyanúját felvető ügyekben a Testület ugyanezt a megközelítést alkalmazza.

Jelen esetben a rendőri iratok határozottan rögzítik, hogy a panaszost rúgások, ütések nem érték az intézkedés során, vele szemben senki sem használt tonfát. Azt azonban a rendőrök nem cáfolták, sőt maguk is beszámoltak róla, hogy a panaszosnak a testi kényszer alkalmazása közben sérülése keletkezett, aminek orvosi ellátásáról gondoskodtak. Az orvosi vélemény, illetve a későbbi látélet szerint a panaszos testfelszínén néhány felszínes vörhenyes folt látható: az állcsúcs felett, a bal hátsó hónaljvonalban, a bal vállon. A jobb hónaljárok és a lapocka között egy 7x8 cm-es felszínes suffusio. A jobb kézen, a kézközépcsontok felett ujjbegynyi friss hámfosztások.

A fentiek alapján elmondható, hogy a panaszos és a rendőrök előadása ellentmondó: a panaszos állítása szerint az intézkedés helyszínén nem lépett fel támadólag és ellenszegülést nem tanúsított a rendőrökkel szemben, mégis bántalmazták, a rendőrség szerint azonban a panaszos a rendőri felszólításnak nem engedelmeskedett és ellenállt a bilincselésnek.

A Testület vizsgálata kapcsán utal arra, hogy az Rtv. szerint rendelkezésére álló bizonyítási eszközök köre meglehetősen szűk, az ügyészség rendelkezésére álló eszközök – szembesítés, rendőrök kihallgatása stb. – legtöbbször nem veheti igénybe. A tényállás felderítése során ezért a Testület a panaszos és az érintett rendőrök nyilatkozatára, valamint a rendelkezésére álló videofelvételekre támaszkodhatott.

A bizonyítékok alapján elmondható, hogy a panaszosnak keletkeztek olyan sérülései, amelyek származhattak bántalmazásból, a rendőrség azonban adott magyarázatot a sérülésekre, miszerint azok a panaszos ellenszegülése miatt szükségessé vált kényszerítő eszközhasználatból erednek. Mivel az intézkedés egy meleg nyári napon történt, amikor a panaszos rövid ujjú inget és szövetnadrágot viselt, a sérülések valóban keletkezhetnek az aszfaltra és a villamossínre történő leszorítás következményeként, a felvételeken ugyanakkor nem látható az intézkedés teljes egésze, így – bár a rendelkezésére álló felvételeken bántalmazás nem látható – annak megtörténtét a Testület nem tudta kizárni.

Ilyen körülmények között a Testület felelősséggel csak annyit állapíthat meg, hogy a panaszos sérülései egyaránt keletkezhetnek a panaszossal szemben megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában alkalmazott kényszerítő eszköz használata miatt, és jogszabályi felhatalmazáson túli fizikai erőszak alkalmazása, azaz bántalmazás eredményeként is. A Testület megítélése szerint ezért nem lehetett egyértelműen bizonyítani, hogy a panaszos sérülései jogszertlen rendőri fellépés miatt keletkeztek.

A jogszabályi felhatalmazáson túli fizikai erőszak alkalmazása vonatkozásában ezért a Testület arra a meggyőződésre jutott, hogy a panaszos testi épséghez fűződő alapvető jogának sérelme a konkrét esetben nem megállapítható.

d) A panaszos sérelmezte továbbá, hogy az intézkedés során eljárult, de nem kapott megfelelő orvosi ellátást.

Ekörben a Testület ismételten utal a fentebb már hivatkozott Rtv. 17. § (1) és (2) bekezdésére. Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés rögzíti, hogy a panaszos a felső testen apró hámsérüléseket szenvedett, amelyek a támadás, illetve az ellenszegülés megtörése miatt alkalmazott földre vitel során keletkeztek. A Gy. utcai fogdába dr. V. Zs. fogdaorvos megvizsgálta, majd nevezett hámsérüléseit ellátta.

K. Cs. r. őrm. pedig jelentésében az eseményeket akként írta le, hogy miután a panaszos ellenállása miatt nem vezetett eredményre a bilincselés, és miután kijelentette, hogy együttműködik velük, a panaszost lábra állították, majd folyamatos testi kontroll alatt elindultak vele az előállító gépjármű felé. Kb. egy lépés megtétele után a panaszos összegörnyedt és azt mondta rosszul van, ezért lefektették a földre és kérdésekkel, valamint külső szemrevételezéssel megpróbálták megállapítani, hogy van-e valami baja. A szemrevételezés során panaszoson sérülésre utaló nyomot nem észleltek és folyamatosan eszméleténél volt. Mivel azt az utasítást kapták Sz. L. r. szds.-tól, hogy vigyék az előállító gépjárműhöz a panaszost, ahol majd megkapja az orvosi ellátást, amennyiben az szükséges, a panaszost a két karjánál fogva felemelték a földről. Ekkor a panaszos a lábait felemelte és így vitette magát a gépjárműhöz, sérülése ennek során sem keletkezett. Eszméletvesztése nem volt. A rosszullet után Sz. L. r. szds. utasította r. őrm-t, hogy a panaszost vigye az előállító kocsiba, mivel a vele szemben foganatosított rendőri intézkedés ingerli a tömeget, és a helyszínen történő orvosi ellátása ennek megfelelően veszéllyel járt volna. A panaszos egészségügyi állapotáról szemrevételezéssel és feltett kérdésekkel győződött meg a r. őrm., mely során a rosszulletére okot adó körülményt nem tapasztalt. A panaszos az előállító kocsiban nem kért orvosi segítséget. A Gy. utcába szállítását követően orvosi ellátása megtörtént.

A videofelvételeken látható, ahogyan a rendőrök igyekeznek megbilincselni a panaszost, majd valaki utasítja őket, hogy állítsák talpra. A három rendőr felülteti a panaszost, a rendőrök és a panaszos közti beszélgetés nem hallatszik. A panaszos a szemüvegét fogja, amikor két rendőr a hóna alá nyúl és lábra segíti. A panaszos ezután térdre esik, és ráül a sarkára, majd elengedi magát és a földre csuklik. Eztán a panaszos az oldalán fekszik, közben az egyik rendőr tartja a kezében. Többen mentőért kiabálnak a tömegből. Bár a felvételen a panaszos jórészt takarásban van, látszik, hogy mozog és kommunikál a körülötte álló, illetve térdelő rendőrökkel. Ezután a rendőrök lábra állítják a panaszost. Az egyik rendőr szól a csoport irányítójának, hogy vigyék minél hamarabb a panaszost, mert az intézkedés hergeli a tömeget. A panaszos eközben a szemüvegét törölgeti a kezében. A csoport elindul, a panaszos bal oldalán álló rendőr a bal kezével a panaszos bal karját, illetve a jobb kezét a panaszos hátán áttéve a panaszos jobb vállát fogja és úgy kíséri a szolgálati gépjármű felé. A panaszos kb. 3 méter után összegörnyed. Mivel a tömeg egyre hangosabb, a panaszost a másik oldalról is megfogja két rendőr, de ekkor a panaszos összecuslik. A panaszost megpróbálják lábra állítani, majd miután nem sikerül, négy rendőr a négy végtagjánál fogva megemeli a panaszost és a szolgálati gépjárműhöz viszi.

Az előadások közötti ellentmondást a Testület nem tudta feloldani atekintetben, hogy a panaszos elájult-e a helyszínen, mivel a videofelvétel nem a teljes eseménysort rögzítette, továbbá a panaszos részben takarásban vagy hátulról látható, a rendelkezésre álló felvételrészeken ugyanakkor a panaszos láthatóan tudatánál van, kommunikál a rendőrökkel.

A panaszost 18 óra 30 perckor vonták intézkedés alá, 18 óra 59 perckor értek vele a rendőrök a Gy. utcai fogda épületéhez, ahol 19 óra 15 perckor elvégezték a panaszos orvosi vizsgálatát. A befogadásnál elvégzett orvosi vizsgálatról készült vélemény nem rögzíti, hogy a panaszos eszméletvesztésre panaszkodott volna.

Annak ellenére ugyanakkor, hogy a panaszos ájulása nem volt kizárható, az eset körülményeinek ismeretében a Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszos orvosi ellátásáról a rendőrség a történéseket követően kellően rövid időn belül, a panaszos beszállítását követően gondoskodott.

Az orvosi ellátás biztosítása kapcsán ezért a Testület a panaszos testi-lelki egészséghez fűződő jogának megsértését nem tartotta indokoltnak megállapítani.

4) A panaszos kifogásolta, hogy a rendőrök először azt a tájékoztatást adták neki, hogy a Szalay utcába viszik, ehhez képest a Gy. utcai fogdára állították elő.

A Testület a tájékoztatással kapcsolatban az alábbi jogszabályi előírásokra volt figyelemmel.

Az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles [...] az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése szerint az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

A panaszossal szemben intézkedő r. őrm. jelentésében előadta, hogy az Rtv. 20. § (2) bekezdésében foglalt követelményeknek az előállító járműben tett eleget, mivel a körülmények miatt ott volt lehetősége – az intézkedés eredményes befejezésének veszélyeztetése nélkül – ezt végrehajtani. Ekkor közölte a panaszossal a nevét, az azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját. Ezt követően tájékoztatta a panasztételi lehetőségeiről, és az előterjesztésre rendelkezésre álló határidőről. Azt is elmondta a panaszosnak, hogy Budapest II. kerület, Gy. utcai fogdába fogja előállítani. A panaszosnak senki nem adott olyan tájékoztatást (sem a r. őrm., sem a jelenlétében más személy), hogy a Szalay utcába fogják szállítani.

T. A. r. főrm. az előállítás helyszínére vonatkozó tájékoztatásról nem tudott nyilatkozni, mert addigra már visszament a sorfalba, de az előtte történt eseményeket egyezően adta elő a r. őrm.-rel. T. T. r. őrm. szintén egyezően adta elő az eseményeket, az előállítás helyére vonatkozó közlésről pedig annyit mondott, hogy a jelenlétében senki nem adott ilyen tájékoztatást a panaszosnak, de a panaszos gépkocsiba ültetése után visszatért a csoportjához.

A fent idézett jogszabályhelyek (Rtv. 20. § és 33.§) szerint a rendőrségnek nincs olyan kötelezettsége, hogy önként közölje az előállítottal az előállítás helyét, ezért erről a panaszost sem kellett tájékoztatni. Azonban az Rtv. 24. §-a alapján az intézkedés alá vont személy ilyen jellegű kérdésére köteles a rendőr megadni az előállítás helyére vonatkozó tájékoztatást.

A fentiek alapján tehát, ha a rendőr önként nem közölte az előállítás helyét, az nem okoz alapjogsérelmet, ha azonban a rendőr kérdésre nem adja meg ezt a tájékoztatást, akkor az alkalmas lehet alapjogsérelem okozására, ha a félretájékoztatásból valamilyen hátránya származik az intézkedés alá vontnak.

A jelen esetben a panaszosi és a rendőri előadás közötti ellentmondást a Testület a videofelvételek megtekintésével sem tudta feloldani, mivel azok csak a panaszos szolgálati gépkocsinhoz kíséréséig rögzítették az eseményeket, és a környezeti zajoktól nem hallható rajtuk a panaszos és a rendőrök közötti kommunikáció.

Mindezek alapján a Testület a rendelkezésére álló szűkös bizonyítékok miatt nem tudta feloldani az előadások közötti ellentmondást, ezért a tájékoztatás téves volta miatti kifogás kapcsán a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

5) A Testület ezt követően a panaszos azonosító szám viselésével kapcsolatos sérelmét vizsgálta az intézkedő rendőr vonatkozásában.

Az Rtv. 20. § (1) bekezdése szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A (2) bekezdés szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A rendőri intézkedés alakosságait tovább részletezi a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) és (2) bekezdése. A hivatkozott jogszabályhelyek szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentiek intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A Testület utal továbbá a Magyar Köztársaság Rendőrsége Öltözködési Szabályzatának kiadásáról szóló 10/2010. (OT 6.) ORFK utasítás (továbbiakban: ORFK utasítás) 32. pontjára, ami szerint a hivatásos állományúnak a hímzett azonosító viselése akkor kötelező, ha a szolgálati azonosító jelvényt a Rendőrség, a Rendőrtisztai Főiskola és a rendészeti szakközépiskolák egyenruha ellátásra jogosult személyi állományának ruházati és öltözködési szabályzatáról szóló 12/2009. (IV. 30.) IRM rendelet (továbbiakban: Rendelet) 50. §-ának (3) bekezdésében meghatározott tasakban viseli. Ezekben az esetekben a hímzett azonosítót:

- a) a bevetési zubbonyon jobb oldalt, a zseben, középen a húzózár fölött,
- b) a 65M zubbonyon jobb oldalt, a zsebfedős zseb zsebfedőjén, középen,
- c) a bevetési dzsekin jobb oldalt, a „RENDŐRSÉG” felirattal egyvonalban, középen,
- d) a 65M kabáton a mellvonal magasságában, jobb oldalt középen,
- e) a testvédőn jobb oldalt a mellvonal magasságában, középen,
- f) bevetési kabáton és bevetési huzatruhán jobboldalon a tépőzáron kell viselni.

Az ORFK utasítás 42. pontja szerint a szolgálati azonosító jelvényt a jólláthatósági átvető bal oldalának mellrészén található rögzítő gombra gombolva, míg a rendfokozati jelzést és a hímzett azonosítót a jólláthatósági átvetőn kialakított tépőzárás rögzítők helyén kell viselni.

A Rendeletet a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek, valamint a hivatásos tűzoltóságok egyenruha-ellátásra jogosult személyi állományának ruházati és öltözködési szabályzatáról szóló 14/2010. (XII. 31.) BM rendelet 58. § (2) a) pontja hatályon kívül helyezte 2011. január 1-től. Ezen rendeletet a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek

egyenruha-ellátásra jogosult személyi állományának ruházati és öltözködési szabályzatáról, valamint a különleges foglalkoztatási állomány ruházati-, fegyverzeti-, kényszerítőeszköz és világítástechnikai felszereléséről szóló 71/2011. (XII. 31.) BM rendelet (továbbiakban: BM rendelet) 59. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte 2012. január 1-től.

A BM rendelet 54. § (1) bekezdése szerint a szolgálati azonosító jelvényt a szolgálati, a gyakorló, a speciális ruházaton és a láthatósági átvetőn kell viselni.(2) A hivatásos állomány a szolgálati azonosító jelvényt - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - az egyenruházati felsőruházatok mellzsebén, bal oldalt a zsebfedő alatt, a rögzítő gombjára gombolva, annak hiányában képzeletbeli helyére tűzve kell viselni. A szolgálati azonosító jelvényt a zsebtakaró alsó széle alá úgy kell feltűzni, hogy az a zseb függőleges középvonalával egybeessen. (3) A testvédő készlet használatakor - és csakis ebben az esetben - a rendőrség igényjogosulti állományának a szolgálati azonosító jelvényt a gyakorló téli dzseki és a gyakorló zubbony bal karjának tasakjában kell hordani.

A BM rendelet 55. § (1) bekezdése szerint a rendőrségi hímzett azonosító a szolgálati azonosító jelvény számát tartalmazó ruházati felszerelés, amely a gyakorló öltözetet viselő állomány részére, valamint a szolgálati azonosító jelvény láthatóságát nem biztosító felszerelés viselése esetén biztosítja az egyenruhát viselő állomány azonosíthatóságát.

A (2) bekezdés szerint a rendőrségi hímzett azonosítót

a) a 10M egységes rendészeti gyakorló zubbonyon jobb oldalt, a zseben, középen a húzózár fölött,

b) a 10M egységes rendészeti gyakorló dzsekin jobb oldalt, a „RENDŐRSÉG” felirattal egyvonalban, középen, vagy

c) a testvédőn jobb oldalt a mellvonal magasságában, középen kell viselni.

Az intézkedő K. Cs. r. őrm. jelentésében előadta, hogy a Bevetési Osztály K. települési objektumában Sz. L. r. szds. ellenőrizte az állomány ruházatát és felszerelését a rendezvényre történő utazás előtt, melyben hiányosságot nem tapasztalt. A rendezvényt megelőzően, a testvédő felvétele után és a helyszínen B. F. r. zls. csoportvezető ellenőrizte a csoport ruházatát és felszerelését, melyben hiányosságot nem talált. Előadta továbbá, hogy ő maga eleget tett az Rtv. 20. (1) bekezdés a) pontjában foglalt előírásoknak, mivel egyenruhát, valamint rendszeresített testvédő felszerelést és az azon elhelyezett – azonosító jelvénye számát tartalmazó – hímzett azonosító jelzését a (4) bekezdésben meghatározottak szerint jól látható helyen viselte. A panaszossal szemben intézkedő másik két rendőr (T. A . r. ftőrm. és T. T. r. őrm.) szintén így nyilatkozott az eljárás során.

A BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály Járőrszolgálati Osztálya vezetőjének a Testületnél FRP/563/2012/Pan. számon folyamatban volt panaszeljáráásban adott tájékoztatása szerint a Járőrszolgálati Osztály rendezvény biztosítására vezényelt állományának öltözetét és felszerelését a feladat megkezdése előtt a csoportparancsnokok ellenőrizték, és hiányosságot nem tapasztaltak. Az állomány a bevetési ruházatán a szolgálati jelvényt jól látható módon viselte. A testvédő felszerelés viselése során – mivel azon nincs kialakítva a megfelelő és egységes rögzítési lehetőség – előfordulhatott, hogy a hímzett azonosító, vagy a szolgálati jelvény nem volt jól látható, azonnal olvasható módon elhelyezve. A sisakszámok minden egyes rendőrnél jól láthatóak voltak, azok alapján bármelyik rendőr akár messziről is, jól beazonosítható volt.

A videofelvételeken szereplő rendőrökön látható a hímzett azonosító szám.

Mivel a videofelvételek a rendőrség állítását támasztja alá (azon látható ugyanis az intézkedő rendőrök azonosító száma a bevetési öltözetén), a Testület megállapította, hogy **az azonosító szám viselésével kapcsolatban nem érte sérelem a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát.**

6) A panaszos sérelmezte, hogy hiába kérte a „rabomobilban”, hogy hadd hívja fel a barátnőjét, aki nem budapesti és nem ismeri a közlekedést, nem tudja, hogy hova viszik a panaszost, a rendőrök csak gúnyolódtak rajta, hogy nem Amerikában van, és csak az édesanyja kiértesítését engedélyezték.

A panaszos harmadik beadványában hasonlóan adta elő a történetet, annyi eltérés azonban mégis észlelhető nyilatkozatában, hogy azt állította, hogy nem a barátnőjét, hanem a szüleit szeretne volna értesíteni.

A Testület megkeresésére a panaszos végül úgy nyilatkozott, hogy a szüleit szeretne volna gépkocsiból értesíteni, de nem engedték neki a rendőrök. Egy másik személy szeretett volna telefonálni, mert a barátnője vidéki, és nem ismeri Pestet, erre az volt a rendőri válasz, hogy „ez nem egy amerikai film, hogy minden meg van engedve.”

A rendőri jelentések ezzel kapcsolatban azt rögzítik, hogy az előállítás végrehajtása során a panaszos mobiltelefonjának használatát nem engedélyezték, de tájékoztatták arról, hogy az édesanyját a Gy. utcában ki fogják értesíteni az előállításról.

A gépkocsiban tartózkodó, a Testületnél szintén panasszal élő K. Z. saját panaszában arról számolt be, hogy a vele egy gépkocsiba beültetett egyik személy (akit nem jelölt meg pontosan) szeretne volna felhívni a barátnőjét.

A rendőrség által hivatkozott Rtv. 17. § (1) bekezdése szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

Az Rtv. 13. § (3) bekezdése értelmében ha a rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell.

Az Rtv. 18. § (1) bekezdése szerint a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli.

A Testület a mobiltelefonokkal kapcsolatos rendőrségi gyakorlatot a két rendelkezés összeolvasása alapján a következőképpen értékeli. Olyan esetekben, amikor a rendőri intézkedés célját veszélyezteti, ha az intézkedés alá vont személy mobiltelefonon ellenőrizetlenül lép kapcsolatba valakivel (pl. nem zárható ki, hogy bűntársát értesíti a gyanú szerint tetten ért elkövető), úgy az Rtv. 17. § (1) bekezdése kellő jogalapot biztosít a rendőrnek a telefon (mint az intézkedés eredményes végrehajtását akadályozó tárgy) elvételére, illetve a telefonálás korlátozására.

Ha ilyen körülmény az adott helyzetben nem áll fent, úgy a mobiltelefon használata korlátozásának nincsen jogalapja. Ilyen esetekben semmi nem zárja ki, hogy a hozzátartozót vagy más személyt az előállított személy a saját mobiltelefonján értesítse, hiszen e jog fő szabály szerint az érintettet illeti meg, és az értesítés csak akkor rendőri feladat, ha a fogvatartott valamilyen okból nincsen abban a helyzetben, hogy értesítési jogával éljen.

Jelen esetben a rendőrség nem jelölt meg olyan körülményt, ami alátámasztotta volna azt, hogy a panaszos előállítását akadályozta vagy veszélyeztette volna, ha a panaszos a rendőrségi gépjárműben maga értesíthette volna a szüleit vagy a barátnőjét (noha az értesítendő személy tekintetében a panaszos előadása ellentmondásos). Erre tekintettel a Testület álláspontja szerint a telefonhasználat korlátozásához nem álltak fenn a szükséges feltételek.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a telefon használatának korlátozása miatt.

7) A panaszos sérelmezte, hogy a szolgálati gépkocsiban vizet kért a rendőröktől, de azt megtagadták tőle. Végül csak az előállítást végző rendőr adott neki vizet, méghozzá a saját fejadagját, illetve a fogdában kapott egy pohár vizet.

Ezzel szemben az intézkedő r. őrm. a jelentésében azt adta elő, hogy a panaszosnak kérésére mind a személyszállító gépkocsiban, mind az előállító helyiségben adtak vizet.

A videofelvételek nem tartalmazzák a gépkocsiban lejátszódott eseményeket.

Rtv. 2. §-a szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonszükségletet közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.” A 18. § (2) bekezdése szerint a rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról.

A Testület a panaszosi és a rendőri állítás közötti ellentmondást tapasztalt, amit egyéb bizonyítási eszköz hiányában nem tudott megnyugtatóan feloldani, ezért **a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét e körben nem tudta megállapítani.**

8) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrségi gépjármű vezetője heves irányváltásokkal vezette a gépjárművet, amitől bezuhant az ülésorok közé, ahol a gépkocsi belső kialakítása miatt be is szorult a lába.

A Testület ekörben ismét utal a fentebb már ismertetett Rtv. 2. § (1) bekezdésére.

K. Cs. r. őrm. előadta, hogy a panaszost a gépkocsi középső ülésorának ablak felőli részére ültette, a r. őrm. mellette állt, így érkeztek be a fogda épületébe is. Álláspontja szerint nem felel meg a valóságnak, az a panaszosi előállítás, hogy a beszállítás során hirtelen irányváltásokkal vezetett a rendőr, ezért a panaszos beesett két szék közé. Ilyen eset nem történt, mivel a 3 előállított személy a gépjárműben külön ülésen foglalt helyet, valamint a panaszos keze nem volt megbilincselve, így tudott kapaszkodni az előtte lévő ülésor háttámlájába, nem borulhatott volna a székek közé.

A gépkocsiban tartózkodó, a Testületnél szintén panasszal élő K. Z. panaszában úgy nyilatkozott, hogy útban a Gy. utca felé, neki is feltűnt a sofőr szokatlan vezetési stílusa, aminek következtében a szemüveges férfi – feltehetően a panaszos – becsúszt az ülések közé, ahonnan percekig nem tudott felülni.

Az orvosi iratok nem tartalmazznak arra vonatkozóan adatot, hogy a panaszos nehezményezte volna a vizsgálat során, hogy a beszállítás alatt leesett a gépkocsi üléséről és azzal összefüggésben sérülései keletkeztek.

A Testület a rendelkezésére álló szűkös bizonyítékok alapján nem tudta feloldani az előadások közötti ellentmondást a tekintetben, hogy valóban megtörténtek-e a panaszban kifogásolt események.

Mindezek alapján a Testület nem tudta megállapítani a panaszos emberi méltóságához való jogból levetett testi épséghez való jogának sérelmét a beszállítás módjával kapcsolatban.

9) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrségi gépjárműben hiába kérte a rendőröket, hogy töröljék meg bekoszolódott szemüvegét, a rendőrök azt nem tették meg, hanem gúnyolódtak rajta.

A panaszossal szemben intézkedő rendőr jelentése ehhez képest azt tartalmazza, hogy a panaszos valóban kérte, hogy töröljék meg a szemüvegét, és mivel nem volt megbilincselve, a r. őrm. engedélyt adott neki a szemüvege megtörlésére.

A Testület utal az Rtv. fentebb már hivatkozott 2. § (1) bekezdésére.

A panaszosi és a rendőri előadás egybevág atekintetben, hogy a panaszos kérte, hogy töröljék meg a szemüvegét, ugyanakkor az erre adott rendőri reakció tekintetében már eltér.

A Testület álláspontja szerint figyelemmel arra, hogy a panaszos nem volt megbilincselve, így fizikailag semmi nem akadályozta abban, hogy a saját szemüvegét megtörlje, a rendőrség nem mulasztott akkor, amikor a panaszos kérésének nem tett eleget.

A Testület álláspontja szerint a fentiek alapján nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, amiért a rendőrök nem törölték meg a szemüvegét.

10) A panaszos több ponton is sérelmezte a rendőrök hangnemét.

Előadása szerint a szolgálati gépjárműnél a rendőrök több megengedhetetlen megjegyzést is tettek. Véleménye szerint a rendőrök elfogadhatatlan hangnemben beszéltek, kiabáltak vele a beszállítás ideje alatt, illetve a Gy. utcai fogda épületében is.

A gépkocsiban tartózkodó, a Testületnél szintén panasszal élő K. Z. panaszbeadványában szintén megjegyezte, hogy a gépkocsiban tartózkodó egyik személlyel gúnyos hangnemben beszélt a rendőr.

A Testület a panasz ezen része kapcsán emlékeztet az Rtv. fentebb hivatkozott 2. §-ára. Szükségesnek tartja kiemelni továbbá a Független Rendőri Szakszervezet főtítkárának, az

Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtitkárának a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, 2007. július 4-én Budapesten kelt közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a rendőrök által követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrről vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „[a] rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „[...] tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezeten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.” Az országos rendőrfőkapitány 2008. szeptember 10-én kelt, 25800/6/2008. RP. sz. határozatában ezzel a megközelítéssel egyetértett, és azt is kimondta, hogy még az intézkedés alá vontak „provokatív, durva, sértő magatartása sem mentheti az intézkedő rendőr ehhez hasonló viselkedését.”

Az intézkedő r. őrm. előadta, hogy a panaszossal normál, nyugodt és kulturált hangnemben beszélt. Jelenlétében senki sem beszélt a panaszossal fenyegető stílusban. Nem felel meg a valóságnak a panaszos azon előadása, hogy a rendőrök gúnyolódtak rajta, amikor egy társuk segített neki felmenni a lépcsőn. A gépjárműben a r. őrm.-en kívül az abban tartózkodó személyek közül senki sem szólt a panaszoshoz, a r. őrm. pedig az addigi normál, nyugodt és kulturált hangnemben beszélt vele. Jelenlétében senki nem gúnyolta ki a panaszost.

K. R. r. százados szintén úgy nyilatkozott, hogy nem felel meg a valóságnak az a panaszosi előadás, hogy a többi rendőr gúnyolódtott rajta, amikor látták, hogy társuk segít neki. A fogdaőri állomány az előállított személlyel minden esetben megfelelő hangnemben beszél és tisztelettudóan viselkedik.

A panaszosi és a rendőri előadás közötti ellentmondást a Testület a videofelvételek megtekintésével sem tudta feloldani. A helyszínen készült felvételeken a rendőrök kulturált hangnemben beszélnek a panaszossal, ugyanakkor nem látható a teljes intézkedés, így a Testület a panaszos által sérelmezett megjegyzések elhangzásának lehetőségét nem tudta kizárni. Szintén nem tudta feloldani a Testület az előadások közötti ellentmondást a fogdán történtek vonatkozásában.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

V.

A Testület úgy ítélte meg, hogy a tettenérés feltételei is fennálltak a panaszossal szemben, ezért jogszerű volt a panaszos előállítása az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján, ugyanakkor sérült a panaszos személyes szabadsághoz való joga az előállítás időtartama miatt.

A Testület álláspontja szerint az alkalmazott testi kényszer miatt nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való jogából levezethető testi integritáshoz való joga. A jogszabályi felhatalmazáson túli fizikai erőszak alkalmazása vonatkozásában a Testület pedig arra a meggyőződésre jutott, hogy a panaszos testi épséghez fűződő alapvető jogának sérelme a konkrét esetben nem megállapítható. Az eset körülményeinek ismeretében a Testület megállapította, hogy a panaszos orvosi ellátásáról a rendőrség a történések követően kellően rövid időn belül, a panaszos beszállítását követően gondoskodott. Az orvosi ellátás biztosítása kapcsán ezért a Testület a panaszos testi-lelki egészséghez fűződő jogának megsértését nem tartotta indokoltnak megállapítani. Az azonosító szám viselésével kapcsolatban nem érte sérelem a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát, ugyanakkor a Testület álláspontja szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a telefon használatának korlátozása miatt. A Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, amiért a rendőrök nem törölték meg a szemüvegét.

A Testület a rendelkezésére álló szűkös bizonyítékok miatt nem tudta feloldani az előadások közötti ellentmondást, ezért a tájékoztatás téves volta miatti kifogás kapcsán a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható. Szintén nem volt megállapítható a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme a panaszos vízkéréssel kapcsolatos kifogása kapcsán. Szintén nem tudta megállapítani a Testület a panaszos emberi méltósághoz való jogból levetett testi épséghez való jogának sérelmét a beszállítás módjával kapcsolatban. A Testület szintén nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

Ugyanakkor a konkrét esetben megvalósult sérelem a Testület megítélése szerint – jellegénél fogva – eléri a súlyosság azon fokát, amely indokolttá teszi a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2013. április 10.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag